

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 27—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 27—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 67. SZÁM.

DEBRECEN, 1933. MÁRCIUS 23., CSÜTÖRTÖK.

ARA: 10 FILLER

Megalakult az Ipari Munkaszervező Intézet

A Gömbös kormány a gazdasági élet fellendítésére irányuló fáradozása megtermi a maga üdvös, közhasznú gyümölcseit. A belső kölcsön, amely nagyobb részében hasznos és termékenyítő beruházások és közmunkák elrendelésével célját van hivatva szolgálni, jegyezte a tehermentes nagybirtok, jegyezte a nagyipar és jegyezte egyáltalán minden gazdasági ágazat. A miniszterelnök szótartal és nemzeti munkatervben kifejezésre jutott közérdekű törekvései országsszerte a legmélyebb benyomást keltették és ezek nyomán az egész magyar társadalom vállvetett odaadással munkálkodik azon, hogy a kormány célkitűzéseit alátámassza és működését teljes sikerre segítse az egyetemes nemzeti fejlődés javára.

Most megalakult az Ipari Munkaszervező Intézet, amelynek célja az, hogy a munkaalkalmakat szaporítsa, az ipari munkát elevenebb létezésre serkentsen s ezzel a szociális kereseti viszonyokat lehetőleg javítsa. A nagyipar a nemzeti szolidaritás jegyében teremtette meg ezt az új intézményt, amely a válságos helyzet követelményeinek kíván megfelelni. A szolidaritás érzete — az általános nemzeti közérdek szolgálatának keretében — megnyilvánul számos vonatkozásban, így a többi közt abban, hogy a 15 milliónyi alaptőke jegyzésében, jelentékeny összeggel résztvesznek olyan ipari vállalatok is, amelyek a kiadandó ipari munkáknál közvetlenül érdekelve nincsenek. A főváros is hozzájárult az alaptőke jegyzéséhez tehát szintén nagy megértést tanúsít az új intézet szociális és gazdasági jelentősége iránt. De a szolidaritás kifejezésére jut abban a lelkiismeretes gondoskodásban is, amelyben az ipari munkaadók a Munkaszervező Intézet, a munkások széles rétegeit részesíteni kívánja.

A magyar nagyipar vezetői a maguk részéről lelkiismereti kérdésnek tekintették a munka vérkeringésének gyorsabb ütemű megindítását. Nem nézhetők tovább tétlenül az ipari munka sorvadását, espedését és a munkanélküliség szűkösödő munkástömegek vergődését. A nemzet a háború utáni korszakban messzemenő, jelentékeny áldozatokat hozott a magyar ipari termelésért. A vám és kereskedelmi politika nagy védelemben részesítette a hazai ipart s hathatósan előmozdította az ipari vállalatok erőgyűjtését és gyarapodását. Ezeknek az áldozatoknak csak méltó és megfelelő viszonzása tehát az, hogy a válságos gazdasági helyzet kiélesedése során viszont az ipar is köteletségének éri azt, hogy az ipari munka fokozatos összezsugorodásának gátat vessen és hogy a munkanélküliség terjedését feltartóztassa.

Téves volna az a felfogás, amely az Ipari Munkaszervező Intézet megalkotásában egy új pénzintézet létesülését látja. Az Intézet vezetősége ünnepélyesen kijelentette, hogy távol áll tőle az a szándék, mintha a

Két halálos áldozata van a hóorkánnak

Tegnap is itéletidő volt a Tiszántulton, Erdélyben Zavarok a vasuti forgalomban

Az itéletidő nálunk tegnap még mindig tartott, habár a hóviharejeje valamivel csökkent. Szomorúan érdekes, hogy ismét a Tiszántul s közelebről Hajdúmegyét és környékét sújtotta az abnormis időjárás.

Az időprognózis szerint ez a kegyetlen rossz idő már végét járja és csütörtökre javulás várható.

A FÖLDRAJZI INTEZET JELENTÉSE.

A debreceni egyetem földrajzi intézete jelenti március 22-én: Nagat-Európában déli légáramlás mellett enyhe és csapadékos az idő, a viharos északi szelek és az ezzel kapcsolatos havazás lassan

terjeszkedik kelet felé. Közép-Európa nyugati országaiban a derült, csendes és nappal enyhe idő erősödik.

Magyarországon, de különösen a Tiszántulton egész napon tartottak a szélviharok. A szél ereje ma estig alig valamit csökkent, a havazás azonban az egész országban még a délután folyamán megszünt. Ahőmérséklet a nyugati részeken, ahol a szél is gyengébb volt és a felhőzet is csökkent, már emelkedésnek indult. Budapesten 9 fok, Szegeden és Debrecenben csak egy fokig emelkedett a hőmérséklet.

Prognózis: A felhőzet csökkenése, a szél fokozatos gyengülése várható, lassu javulás.

Csonttá fagyott az éjszaka egy idős asszony az Eötvös utcán

A váratlan vihar halálos áldozatot is követelt Debrecenben. Egy idős asszony esett áldozatul a fagy szörnyű ölésének. Az Eötvös ucca 62. sz. ház tulajdonosnője, Zagyva Jánosné 55 éves asszony a háza udvarán megfagyott. Az idős asszony a késő esti órákban kiment az udvarra, hogy a kaput bezárja. A szörnyű viharban valószínűleg megszédült és elesett. A balesetet senki sem vette észre és Zagyva Jánosné elvesztette eszméletét, majd a dermesztő hidegben megfagyott. A házbeliek csak reggel a ka-

lakon rá holttestére, amely teljesen csonttá volt fagyva és belepte a hó.

A halálesetről értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre a vizsgálat megejtése végett. Dr. Rásó Vilmos tisztiorvos megállapította, hogy a halál valószínűleg agyszélhűdés következtében állott be és a hideg éjszakában a holttest csonttá fagyott az udvaron. Zagyva Jánosné holttestét beszállították a bonctani intézetbe.

meglévő hitelszervezeteknek amugy is összeszorult üzletkörét még jobban megszüktse. A gyárpar vzzel az új intézettel megmarad a saját működése körében és csak a saját munkakörét kívánja hitellel ellátni. Karöltve fog dolgozni a pénzintézetekkel, aminek bizonyossága az, hogy a hitelszervezet érdekeltsége két taggal van képviselve a Munkaszervező Intézet igazgatóságában. — Egyébként pedig az új intézet hitelműveletei fölött a Nemzeti Bank foglgyakorolni a felsőrendű pénzügyi felügyeletet s a Nemzeti Bank ellenőrzése teljes garanciat nyújt abban a tekintetben, hogy az intézet hitelforgalma normális keretben fog mozogni és semmiképpen sem fogja veszélyeztetni az ország valutáris érdekeit.

Az Ipari Munkaszervező Intézet megalkotása — a 15 millió pengő alaptőkével — csak egy szerény kezdetet jelent az ipari munka fellendítésére irányuló mozgalomban. A szerény összegű alaptőke az intézet közhasznú működése során — hitel-műveletek és kölcsönök útján is — kétségkívül jelentékenyen fel fog emelkedni s bizvást remélhetjük, hogy az intézet tevékenysége idővel olyan arányokat fog ölteni, amelyek hivatalának sikeres betöltésével az ország gazdasági életének hathatós szolgálatára lesz.

Ezért tekintünk a legnagyobb bizalommal az új intézmény működésé elé mert ennek teljes sikerében a kormány célkitűzéseinek lényeges előmozdítását látjuk a nemzet egyetemes érdekeinek javára.

A MOZDONY ELÉ SODORT A SZÉLVIHAR EGY PÁLYA-MUNKÁST

Halálosvégü vonatelgázolás Berettyóújfalú és Mezőpeterd között

Borzalmas vonatelgázolásról küldött távirati értesítést a berettyóújfalui állomásfőnökség a debreceni kir. ügyészségnek. Szerdán reggel 6 óra 30 perckor a Berettyóújfalú és Mezőpeterd közötti utvonalon Szabó Albert pályáort halálra gázolta a vonat. A szerencsétlen ember testét 200 méterre vonszolta magával a vonat, amelynek vezetője csak későn vette észre a bajt. Szabó Albert holttestét a vonat kerekei csaknem teljesen szétépték.

Az eddigi vizsgálat szerint a szerencsétlen pályáort halálát tulajdonképpen a két nap óta tartó szélvihar okozta. A vihar ugyanis a mozdony elé sodorta Szabó Albertet, akit a mozdony ugyszólván lefejezett.

A SZÉLVIHAR UGY A LOVAK KÖZÉ VÁGOTT EGY GAZDÁT, HOGY ELTÖRT A FARJA.

Rendkívül súlyos balesetet okozott tegnap a szélvihar a hajdusámsoni országúton. Kovács Gábor hajdusámsoni lakos a szekérével Debrecenbe igyekezett. Utközben leszállt néhány pillanatra a szekérről, de amikor felszállás közben fellépett a szekérre, — egy hirtelen szélroham anélkül, hogy megkapaszkodhatott volna, oly szerencsétlenül dobta le a szekérről, hogy jobbkarja eltört. Kovács Gábor nagynehezen visszamászott a szekérre és behajtott a klinikára, ahol a törött kart gipszkötésbe tették.

DEBRECENI

Öregedő egyéneknek
Ha az erek
meszesednek
Lgmándi -val
segíthetnek
S évekkel tovább éhetnek.

ZAVAROK
AZ AUTÓBUSZFORGALOMBAN
 A hóvihár komoly zavarokat okozott a HÉV autóbusszforgalmában is.

A világítási vállalat szerelő autója csak úgy tudott hazajönni Berettyóújfaluból, hogy egy ember mutatta előtte lámpával az utat

A szél és hóvihár még mindig nagyon sok munkát ad a világítási vállalat mérnökeinek és munkásainak. Valóban emberfeletti erővel látják el a szolgáltatásokat, hogy helyreállítsák a vezetékekben beállott zavarokat.

Bent a városban még szerdán újabb 56 hibát jelentettek be. Akadt olyan hely is, ahova háromszor is kellett kivonulni, hogy a vezetékek összeverődése folytán kiégett biztosítókat pótolják.

Most már azt lehet mondani, hogy Debreczenben a világítási hálózat rendben van. A Lahner utcán három oszlopot döntött ki a vihar. Este vonultak ki a szerelők, hogy rendbehozzák a vezetéket.

A környéken is nagyon sok és fárasztó munkát adott a vihar a világítási vállalat embereinek. Békéssy László főmérnök vezetésével vonult ki a szerelőautó Derecskére, Újfaluba és Újvárosra. Nagylétán is két oszlopot döntött ki a vihar. Ki akartak menni, de a hótörzsek miatt sem vonaton, sem autón nem tudtak kijutni, így a szerelő autón előb a Macsra, onnan aztán Balmazújvárosra mentek ki. Páratlan módon tudtak hazajönni. Az idő rájuk esteledett és a hóvihár annyira betemette az országot, hogy

az autóból nem lehetett látni, merre kell menniük. Az egyik ember feláldozta magát és lámpával világított az uton, gyalog előre ment és úgy mutatta a szörnny szél és hóvihárban az utat a gépkocsinak. Természetesen az erős viharral nem tudott állandóan szembenézni és így

Hóakadályok a vasúti forgalomban

A Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságának közlése szerint hófúvás miatt Vészto és Körösszakál állomások között az egész forgalmat be kellett szüntetni.

Ezenkívül a debrecen—nyirábrányi vonalon, Szentannapuzsita és Nyirábrány között a debrecen—nagylétai vonalon Sáránd és Hajdubágyos között, a debrecen—nagyke-

Hóorkán elzárta a világtól Erdélyt

Bukarest, márc. 23. Az egész ország fölött kedd déli óta szinte példátlan itéletidő dühöng. Hatalmas szélvihar és orkán tombol mindenfelé. Hó esett mindenfelé, amely súlyos forgalmi akadályt is okozott. A vasútforgalom teljesen megbénult és nagyon sok távíró és távbeszélő vezeték elpusztult.

Besszarábiában, Erdélyben és Máramarosban hasonló nagy pusztítást okozott a hóviharral párosult orkán. Erdélynek egyes részein oly nagy a kár, hogy azt még egyelőre áttekinteni sem lehet. Megszűnt minden

Az utakat mindenfelé hatalmas hótörzsek zárták el és egyelőre nem is közlekednek autóbusszok.

A Komádi felé menő autóbussz a nagy viharban Köröspáti és Körösszakál közt elakadt, de megszüntetése a hótörzsek közül már folyamatban van.

A PALLAGI VILLAMOSVONALAT HÓTORLASZOK ELZÁRTÁK.

Bent a város villamos zavarában nem volt fennakadás. A Pallagra vezető villamosvonalat a hótörzsek elzárták, de felszabadítása már megkezdődött. Lehetséges, hogy holnapra már újra megindult a forgalom.

történt, hogy fejét leszegve a földre, véletlenül az országot melletti árokba zuhant.

A szerencsésen végződött baleset miatt az a hír terjedt el Debreczenben, hogy a szerelőautó fordult bele az árokba. Szerencsére a hír nem felelt meg a valóságnak.

Derecskén két transzformátor robbant fel, azt szerdán délelőtt hozták rendbe a kivonult szerelők. Újfaluban csak hálózati zavarok voltak, több helyen elszakadt a bevezető csatlakozó vezeték.

Elképzeltetetlenül nehéz munkát végeztek a két nap alatt a szerelők, akik a nagyon erős és hideg hó- és szélviharban kellett, hogy dolgozzanak.

KITÉPETT ÖLES FÁK ÉS KERITÉSEK.

A vihar nagy pusztítást okozott a külsőségeken, hol kerítéseket, kapukat szakított ki. A Nagyerdőben öles fákat tépett ki a vihar és alaposan megtépázta a kertekben is a gyümölcsfákat.

PÜSPÖKLADÁNYBAN IS NAGY PUSZTÍTÁST OKOZOTT A VIHAR.

Püspökladány, március 22. Tegnap délután óta Püspökladányban és környékén óriási hóvihár és szélvész dühöngött, amely telefon- és villanyhálókat erősen megrongálta. A kastély tetejét teljesen lesodorta a vihar. A lezuhló gerendák két ember megsebesítettek. A községben több házat megrongált a vihar, amely még mindig tart.

rekj vonalon Derecske és Nagykerék között, a nyiregyháza—vásárosnaményi vonalon Nyírakta és Vaja Rohod között, végül a nagykálló—nyirádonyi vonalon Abapuszta és Nyirádony között kisebb hóakadályok voltak, amelyek miatt egyes vonatok elmaradtak. Ugyancsak szünetel a forgalom a Nagykálló—Nagykerék, Sáránd—Nyirábrány vonalon.

vasútforgalom és a távbeszélő vonalak póznáit is kitépte a szél.

Mint Aradról jelentik, kedd este óta egy vonat sem futott be az aradi állomásra Erdély felől és az éjszakai temesvári személyvonat olyan hóföregtetegbe került, hogy nyílt pályán megállásra kényszerült s a kora reggeli órákban is nagy hótörzsek közepette vesztegel. Aradon is 15 centiméteres hóréteg borította a város uceát. Szerdán reggelre a hó olvadni kezdett, miután a havazást heves záporosó követte.

AZ EGÉSZ BANSÁGBAN SZÜNETEL A VASUTI ÉS TÁVIRÓFORGALOM

Bukarest, márc. 22. A hatalmas hóvihár az egész Bácság területén még mindig dühöng. A Temesvár—Krajoja és Temesvár—Arad közti

vasútforgalom teljesen szünetel, mert az orkán által kidöntött távíró oszlopok eltörölésük a vasútvonalat. A távíró- és telefonösszeköttetés majdnem az egész Bácság területén megszakadt. Temesvár el van vágva a külvilágtól.

Interpellációk a képviselőházban estétől-éjféltől

Megkezdték a rokkant törvényjavaslat tárgyalását.

Budapest, március 22. A képviselőház szerdai ülésén megkezdtek a hadirokkantok ellátásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A vitát Farkas Elemér előadó hosszabb beszéddel nyitotta meg. Hangsúlyozta, hogy a nemzeti öncélúság gondolatának teljessége hiányos volna, ha a rokkantkérdést meg nem oldanák. A kérdés rendezése a nemzet becsületbeli tartozása, amelyre további moratóriumot adni nem lehet.

Esztorgályos állandó közbeszólásokkal zavarja a szónokot. Az elnök többször rendelint és Jánossy a következőket kiáltja feléje: — Ne rontsa az ünnepi hangulatot, képviselő ur! Az előadó ezután szembeszáll azzal az állítással, mintha a magyar állam banna a legmostohabban a hadigondozottakkal. Annyi bizonyos, hogy a pénzbeli támogatás tekintetében nem állunk ott, mint pl. a győző nagy nyugati államok. De a kedvezmények nyújtásában tovább mentünk, mint az említettek. Nem a szükségesség, hanem a lehetőség szempontjából kell nézni a javaslatot. Ezután Györki Imre indokolta meg az általa legutóbb benyújtott kisebbségi véleményt s azt hangoztatta, hogy még a mai súlyos gazdasági helyzetben is többet lehetne adni a rokkantaknak, mint amennyit a javaslat ad.

Czettler Jenő alelnök jelentette, hogy a legközelebbi ülést csütörtökön délután 5 órákor tartásuk a mai napirenddel.

NAPIRENDI VITA.

Zsilinszky Endre elégedetlenségét fejezi ki Besseney Zénó elnökkel szemben a módja ellen, majd ismét a miniszterelnök nyilatkozatával foglalkozott.

Pintér László elismeri, hogy Németországnak több megértést kellene tanúsítania gazdasági téren irántunk, Zsilinszky hangja azonban mégis túl erős volt.

Pallavicny György ögróf napirendi felszólalásában újból a Függelenség e lap ügyével foglalkozott. Felemlítette ismét a Rádió ügyét. Peyer Károly az elnök napirendi indítványa mellett szólalt fel. A Ház többsége ebben az értelemben határozott.

Berky Gyula hangsúlyozta, hogy ők nem invitálják Eckhardt pártját, ilyen nem volt és belátható időn belül nem is lesz. Bizunk abban, hogy a legközelebbi választás után alkalmunk lesz Eckhardt képviselő urat viszont nem látni. (Tiltakozás Eckhardt pártján.)

INTERPELLÁCIÓK.

Ezután a Ház áttért az interpellációkra. Felolvasták Meskó Zoltán írásbeli interpellációját az utkaparók tömeges elbocsátása tárgyában. Peyer Károly interpellációjában azt kérte, hogy a kormány ne akadályozza meg a lakásépítkezéseket.

Gömbös miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy a fővárosban levő sok üres lakás, a pénzügyi kormányzat annak a megfontolására készített, hogy helyese-e a további lakásépítkezéseket támogatni.

Peyer Károly újabb interpellációjában kifogásolta, hogy az állami hivatalok buzzák az ügyek elintézését.

Gömbös miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy az egyes munkálatakat már ki is adták. Megígérte, hogy

minden konkrét esetenél sürgősen fog intézkedni.

GÖMBÖS MINISZTERELNÖK VALASZA PEYERNEK

Peyer a miniszterelnök válaszában nem veszi tudomásul. A miniszterelnök viszontválaszában visszautasítja Peyernek az agrártársadalommal kapcsolatban tett általánosító megjegyzését. Felhozott egy konkrét esetet, de nevet nem említett. A keeskeméti utépítési körül azért folytat hosszabb tárgyalások, mert a mai gazdasági viszonyok között a 3 évvel ezelőtől kötött szerződések nem állhattak meg és tényleg a kereskedelmi miniszter 6 százalékos mérséklést ért el. Végül felhívta az interpellátort, hogy ne sajtóítsák maguk számára a munkásságot, mert a kormány épp oly közel áll a magyar munkáshoz, mint a szociáldemokraták. A Ház a választ tudomásul vette.

Farkas István a gyűléstilalom megszüntetését követelte.

Dinnyés Lajos interpellációjában a legutóbbi tejrrendelettel kapcsolatban követelte a tejkartell megszabályozását.

Petrovácz Gyula azt kérte, hogy könnyítsen a kormány a házépítő tisztviselők és közalkalmazottak törlesztési terhein. Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

Körödy Katona János kérte a kormányt, hogy szüntesse be a külföldön élő nyugdíjasok illetményeit. Az interpellációt kiadták a pénzügyminiszternek.

SZLOVENSZKÓ SZINÉSZEK AKARTAK MAGYARORSZÁGON VENDEGSZEREPELNI, MIKOR A CSEHEK EGÉSZ SEREG MAGYAR SZINÉSTŐL VETÉK EL AZ ENGEDÉLYT

Kéthly Anna kifogásolta, hogy a magyar hatóságok megakadályozták a szlovenszki művészeknek Békéscsabadban és Tótkomlóson való vendégszereplését.

Homan miniszter kifejtette válaszában, hogy a kulturkapcsolatok kimélyítésére irányuló magyar törekvések 13 éve a legsúlyosabb akadályokba ütköznek. Azt sem tudjuk elérni, hogy a magyar irodalmi termékek bejussanak Szlovenszékba. A napi sajtó egy-két kivétellel nem juthat be a Felvidékre. Legutóbb a cséplőgépek építéséről szóló magyar könyvet is kitiltották. Mig ezek az állapotok fennállanak, nem áll módjában az, hogy a Csehszlovákia jövő kulturális törekvésekkel szemben a teljes lojalitás álláspontjára helyezkedjék. Nemrég magyar művészek hosszú sorának Felvidéken tervezett szereplését tiltották be. A múlt év végén 63 magyar színésztől vonták meg a színjátszási engedélyt. Ilyen körülmények között csak akkor jár közre a külügyi hatóságoknál, ha ezen az uton a cseh hatóságok részéről megkapja a kezdeményezést.

Kéthly Anna nem veszi tudomásul a választ, a többség azonban igen és a kormány mellett szavazott a független kisgazdapárt nagyrésze is. Az ülés lapunk zártakor még tart.

KAMATMÉRSEKLES LESZ A RÖVIDLEJÁRATU GAZDADÓSSÁGOK UTÁN IS

Somsich gróf az adóbehajtások ügyét tette szóvá. Kiméltetést kér. Imrédy pénzügyminiszter kijelentette, hogy méltányos eljárásra utal.

sította a pénzügyi közegeket. Som-sich zróf második interpellációja a gazdaadóságok rendezéséről szó-lott. A pénzügyminiszter kijelentet-te, hogy a kormány segít az eladóso-

dott gazdák helyzetén. Ujabb ter-vet dolgoznak ki, hogy a rövidlejá-ratu kölcsönök után is kamatked-vezményt kapjanak a gazdák.

Szterényi szerepe a Háziipari Szövetségben

Zsindely Ferenc interpellált aztán a Háziipari Szövetségről, melynek el-nöke Szterényi báró volt. Egy titokza-tos Kaufmann Sándor szerepel a szö-vegség könyveiben, aki állítólag három milliárd koronát adott a szövetségnek. Nem hiszi, hogy akadt volna ember, aki ilyen nagy összeget adott volna a szövetségnek. Nyolc filléres órabérért dolgoztatták az embereket. Ugyancsak ebben a tárgyban interpellált Lázár Miklós, ki szintén a rejtélyes Kauf-mann-féle számlát tette szóvá. Szteré-nyinek kétezer pengő fizetése volt a szövetkezethél, azonkívül autótartása. Szterényi — mondja Lázár — min-den ilyen ügyben, — ami idekerül á szerepel.

Fabinyi kereskedelmi miniszter nyomban válaszolt a két interpellá-cióra. Mikor a kormány hivatalba lépett, akkor a szövetség már elhatá-rozta a felszámolást. Ezt a felszámó-lást a kormány siettetette, mert így

lehetett elkerülni nagyobb károsodást. A kormány nem tussol el sem-mit. Kaufmann Sándor három mil-liárd koronás követelésére nézve egyenesen Szterényi József báróhoz fordultak felvilágosításért. Szteré-nyire erre nézve kijelentette, hogy tényleg van a szövetségnél egy há-róm milliárdos számla. Kaufmann Sándor newyorki hitelezője volt a szövetségnek, a három milliárd ko-ronát mint kölcsönt atda.

Szterényi ezt a számlát magához vál-totta és rendezte is. A maga pénzéből is sokat adott a szövetkezethél, mi-ért neki jegyzőkönyvi köszönetet szava-ztak (gunyos derűtség). Fabinyi mi-niszter kijelentette, hogy a kormány minden irányban arra törekszik, hogy károsodás ne érje a közt. A háziipar ügyét szíven viseli és megfelelő szer-vezetről gondoskodik.

Az interpellálók és a Ház a minis-ter választát tudomásul vették.

Az ülés fél 2 órakor véget ért.

Mussolini reviziós béketervét az egész világon helyeslik

A francia sajtó is a revizió lehetősége mellett ír.

London, március 22. MacDonald mi-niszterelnök és Simon külügyminiszter ma délután repülőgépen megérkeztek. A két államférfiu a repülőtérről egye-nesen a miniszterelnöki palotába haj-tatott, ahol a kormány éppen minisz-tertanácsot tartott.

MacDonald az újságíróknak arra a kérdésre, utja sikerrel járt-e, azt fe-llelte, hogy

sikerünk lesz, mihelyst a munká-kat befejeztük. Utunk minden-esetre lényegesen hozzájárult a béke ügyének előmozdításához.

Páris, március 22. MacDonald angol miniszterelnök, Simon angol külügy-miniszter, továbbá Daladier francia minis-terelnök és Paul Boncour fran-cia külügyminiszter tegnapi hatórá-s tanácskozása azzal az eredménnyel járt, hogy

a franciák kijelentették: a nép-szövetségi elv szemmelartásával hajlandók a római tervet kilinduló pontnak elfogadni, de azon még bizonyos simításokat kell végezni.

MacDonald tegnap este sajtófoga-dá son kijelentette, hogy a hivatalos je-entéshez semmi hozzátennivaló nines, emellett azonban igyekezett megelégedettséget mutatni.

A REVIZIÓS GONDOLAT TÉRHÓDÍTÁSA.

Páris, március 22. A francia sajtó, amely korábban kevés kivétellel min-dig hevesen ellenezte a reviziót, az utóbbi időben kezd szemelláthatóan mind több megértést mutatni e kérdé-s iránt. Hozzájárult az ügy előtér-b-helyezéséhez Mussolini tervezete, amellyel kapcsolatban

a lapok ma már többé-kevésbé bizonyosra veszik, hogy a revizió belátható időn belül napirendre kerül.

Általában azonban a felfogás, hogy a határok kiigazítása csupán békés uton, vagyis valamennyi érdekelt fél hozzájárulásával tör-ténhetik meg

és hogy az érdekelt államokat nem szabad kiténni annak a lehetőségnek, hogy a nagy hatalmak nélkülök hatá-rozzanak és döntésüket felülről paran-csolják rájuk.

Jellemző a felfogás megváltoztatásá-ra a szélső jobboldali Avenir cikke, amely többek között a következőket mondja:

Ne áltassuk magunkat. A békeszer-ződések tévedéseket és igazságtalansá-gokat tartalmaznak. A békét csak ak-kor biztosíthatjuk, ha gondoskodunk e rendelkezések módosításáról.

Róma, márc. 22. A világ minden részében általános helyesléssel kísé-rik Mussolini tervét, az olasz lapok kiemelkedő módon adnak hírt arról, hogy a terv Franciaország elvi hoz-zájárulásával találkozott.

Harmadik letartóztatás az Eternit ügyben

Megvesztegetés büntette címén letartóztatták Holló főmérnököt is.

Budapest, márc. 22. Kedden dél-után a főkapitányságról az ügyész-ség fogházába vitték Czárán Péter miniszteri osztálytanácsost és Klein Mórt, az Eternit-művek igazgatóját. A főkapitányságon azonban nem fe-jeződött be a nyomozás a megvesz-tegetési bűnügy két gyanúsítottjának az ügyességre való vitelével. Szerda délelőtt előállították a főka-pitányságra Holló Istvánt, az Eternit-művek osztályvezető főmérnökét,

Vasárnapi számunk

a szombati ünnep miatt

SZOMBATON JELENIK MEG.

Kérjük hirdetőinket, hogy a va-sárnapra szánt hirdeteik szö-vegét

péntek este 10 óráig

juttassák el a kiadóhivatalba.

József. kir. herceg u. 1.

Hohenzollern demonstráció az új porosz országgyűlésen

Berlin március 22. Az új porosz or-szágyűlés ma tartotta első ülését. A rendőrség a déli órákban széleskörű biztonsági intézkedéseket tett. Az el-nök negyed 4 órakor jelent meg fe-kete ünneplőben. A jegyzők kijelölése után a korelnök beszédet tartott, mely-ben többek között ezeket mondotta:

— Megállapítom, hogy mi nemzeti szocialisták, nem ismerünk el senki más-t a német nemzet vezérének, mint a mi vezérünket, Hitler Adolfot.

Ezután az elnökválasztásra került a sor. A korelnök dr. Kube képviselőnek adta meg a szót. Ezen országgyűlés megnyitásának napja — mondotta — ősszeesik I. Vilmosnak, a Hohenzol-lern trón utolsó nagy képviselőjének születésnapjával. Mi, nemzeti szocialis-ták tiszteletben tartjuk népünk nagy történelmét. Nekünk, poroszoknak jo-gunk van tiszteletben tartani az állam-nak hagyományait.

A porosz országgyűlés elnökévé a szociáldemokraták és az állampárt sa-vazataival szemben újból Kehr nemzeti szocialista képviselőt választották meg. Első alelnökké Haake nemzeti szocia-listát, második alelnökké Baumhoff kö-zéppárti, harmadik alelnökké pedig Kriesch német nemzeti képviselőt vá-lasztották meg.

PÁRIS ÉS A POTSDAMI DEMONSTRÁCIÓ

Páris, március 22. A potsdami ün-nepségek meglehetősen nagy izgalmat keltettek Párisban. Majdnem valamennyi lap azt írja, hogy a keddi ünnepsé-gek a Hohenzollernek jegyében állótak. Az Echo de Paris szerint a pots-dami helyőrségi templomban kedden a harmadik birodalom keresztelőjét ün-nepelték. Hitler Adolf három kereszt-apát adott az újszülöttnek: Nagy Fri-gyest, Bismarckot és Hindenburgot.

A NEMZETI SZOCIALISTA APÁTTÓL A PÁPA MEGVONTA A FELSZENTE-LÉSI JOGOT

München, március 22. A Bayrischer Kurier tájékozott egyházi oldalról azt az értesülést kapta, hogy a Szent-szék Schachleiter Alban apáttól megvonta a felszentelési jogot. Schachleiter apát a nemzeti szocializmus mellé állt, mire a Szent-szék kétszer felszólította, hogy kolostorba vonuljon, Schachleiter e fel-szólításnak nem tett eleget. Március 6-án erre határidőhöz kötött újabb fel-szólítást kapott, de ennek sem enge-delmeskedett. Erre történt azután a felszentelési jog megvonása.

Dr Schreiber rendőrkapitány Hol-ló főmérnököt kihallgatása után őrizetbe vette megvesztegetés címen.

A kihallgatások során az ügyész-ség megállapította, hogy azokkal a megvesztegetésekkel kapcsolatban, amelyek a községek vizellátása su-lyos károsodás érte. Eddig 10.000 pengő az államkincstárnak okozott kár összege, ez az összeg azonban, ha új megvesztegetések derülnek ki, növekedni fog. Az ügyesség már is kéri a vizsgálóbíró, rendeljen el bűnügyi zárlatot úgy Kleinnak mint Czárának bárhol található vagyonára.

KARI KATURÁK A HÁROM ÚJ EGYETEMI MAGANTANÁRRÓL.

GESZTL

GARTNER.

SIEGLER.

Mozgásba kell hozni a debreceni építőipart

Önálló indítványban kérik a kormánytól a beruházási alpból nagyobb összeget Debrecen részére. A külföldi kölcsönök kamatszolgálatát fordítsák a debreceni építkezési tevékenységre, városháza, vásárcsarnok stb. építésére! Építtesse fel az állam az egyetemi internátust! Segítsék elő a magánépítkezést generális adómentességgel és a régi házak modernizálásának adómentessé tételével.

Tóth Lajos építész, törvényhatósági bizottsági tag terjedelmes önálló indítványt nyújtott be a legközelebbi közgyűlés elé az építkezések megindítása és elősegítése tárgyában. Az indítványt a Nemzeti Egység Pártja több ülésében megtárgyalta és teljes egészében magáévá tette.

A szakszerű és igen életrevaló ötleteket tartalmazó indítvány rámutat arra, hogy Debrecenben a legnagyobb a munkanélküliség az építőiparban. Az elmúlt évben épített új lakások száma mindössze 466. Holott Budapesten ugyanezen idő alatt közel 17.000 új szoba épült. A lakosság számához viszonyítva Debrecenben 1700 szobát kellett volna itt is megépíteni. Tehát a debreceni építőipar helyzete 70 százalékkal rosszabb a fővárosi érdekeltéknél. De nemcsak ez, hanem a Tiszántúli ért sorozatos elemi csapások folytán előállott gazdasági depresszió is indokoltá teszi, hogy a kormányzat Debrecen teljesen munkanélküli álló építőiparát hathatósabban támogassa.

A most felhasználásra kerülő beruházási alpból egy olyan összeget utaljon ki a kormányzat Debrecen részére, mely itt az egész vállalkozást, de különösen az építőipart mozgásba hozza. Tegye lehetővé Debrecen városának, hogy az évek óta tárgyalt egyetemi internátust felépíttesse. A külföldi kölcsönök kamatszolgálatát képpen befizetett összeget szintén építkezési tevékenységre fordíthassa. Előterbe kerülhet újra a vásárcsarnok, városháza, vagy más jövedelmező befektetés. Természetesen sulyt kell helyezni arra, hogy elsősorban olyan középítkezések legyenek végrehajtva, amelyek a rentabilitást is biztosítják, mert kimélni kell az adóterheteket már amennyi is viselni alig tudó adózó polgárságot a további megterheléstől.

De igen tág tere nyílnak Debrecenben a magánépítkezési tevékenységnek, amely a háború után szinte képtelen volt levegőhöz jutni.

A magánépítkezés annyira elmaradt a háború után Debrecenben, hogy a főútcán is csupán egy magánbérház épült. Az egész Péterfián egyetlen új házat sem találunk, ellenben annál több a teljesen rossz lakásul alig alkalmas ház. A város nagy költséggel burkoltatta a melékucákat, amivel kiálló ellentétben áll a bontásra már megérett régi ház és nádfedeles kunyhók serege.

Rámutat az indítvány arra, hogy a meglévő jobb házak sem mutatják a korszerű kívánatos modernizálást. A házaknak alig tíz százaléka van fűdőszobával, WC-vel felszerelve. A primitív lakáskultúrának teljes tudatában van a város vezetősége is. Vásáry István polgármester nagyszabású városépítési programot dolgozott ki. Az építőmunkára ezen a téren várna a legtöbb feladatot, ezzel szemben az egész országban itt van a legkevesebb munkája az építőiparban. Mikor Budapesten a Tabánt 40-50 milliós költséggel új házak építési, lehetővé kell tenni, hogy Debrecen is felemelkedhessen a városi kultúrát színvonalára. — Eppen ezért indítványozza Tóth Lajos, hogy a kormányzat Debrecenben a magánépítkezési részére nyissa meg azokat a tőkeforrásokat, melyekhez a fővárosban hozzá lehet jutni. Az OTI és MABI öregségi tartalékalapjait a törvény szerint is megengedhető mértékig fektessék építkezésekbe. Adja meg a kormány generális 30 éves adómentességet az egész város belterületén épülő új házakra és ezeket semmiféle adópolitikával ne terhelje. Így lehetne buz-

ditani a tőkét és a bankbetéteket a házépítésre.

Rámutat az indítvány, hogy a házvagyon a remzeti vagyon igen jelentékeny részét képezi, azt tehát óvni kell a megsemmisüléstől. Nagy jelentőségű tekintetben a régi házak modernizálásának, restaurálásának előmozdítása. Erre is kellene nyújtani közhatalos kölcsönöket. Ezekhez a műveletekhez is adjon az állam olyan adókedvezményeket, mint az új építkezéseknél. Nagyon mérvű kedvezmények nyújtásával kellene előmozdítani a házak tatarozását. Tegye lehetővé az állam, hogy a debreceni építőanyag kereskedeleme az épületfa anyagot kompenzációs uton a közelebb fekvő román és cseh piacokról szerezhesse be, mert az orszárok fahozatal Debrecennek igen drága. A kartellizált építőanyagok árát mérsékelni kell. Az építőanyagok számára nyújtsanak kedvezményes szállítást. Végül kéri az indítvány a háztulajdon terheinek csökkentését. A ki-

sebb házakat nem lehet a nagy bérházak elve alapján megadóztatni. Az eladó házakra ma még olcsó áron sem kerül vevő, mert a nagy adót nem hajlandó senki magára vállalni. Az adásvételi kedv elősegítésére az építkezéseket.

Az önálló indítvány azzal végződik, hogy a mai viszonyok között engedhetetlenül szükséges egy egészséges lakásépítési tevékenység megindítása, amelynek hiánya különösen Debrecenben érezhető.

Az önálló indítványt tegnap már be is nyújtották és a polgármesteri hivatalban aláírható. Tekintettel arra, hogy nagy érdek fűződik ahhoz, hogy ez a javaslat még a hónap végén megtartandó rendkívüli közgyűlés elé kerüljön, a Nemzeti Egység Pártjának vezetősége felhívja a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy Tóth Lajos indítványát írják alá. Az önálló indítvány a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban írható alá.

Megrendítő gyermektragédia Budapesten

Egy tanársegéd kisleányát halálragázta a villamos.

Megrendítő gyermektragédia történt tegnap reggel Budán, a Horthy Miklós körtéren: egy villamoskocsi halálragázta Tóth István meggyetemi tanársegéd tízéves leányát.

A kisleány szerdán korán kelt fel, hogy idejében eljusson a Vály-uti elemi iskolába, amelynek negyedik osztályába járt. Reggel hét óra felé indult el, a Kálvin téren átszállt a negyennyolcas villamosra s amikor a kocsi a Horthy Miklós körtéren ért, éppen a kanyarodásban leugrott az első kocsi lépcsőjéről. Az ugrás lendületétől még néhány lépést futott és nekiszaladt a Szent Imre szobor mellett álló egyik villamoszlopnak. Az összetűzés következtében a kisleány hátratartó-

rodott és a villamos pótkocsija alá esett. Borzalmas sikoltás figyelmeztette a kocsivezetőt, hogy szerencsétlenség történt. Rögtön fékezett, de a kocsi még jó tíz métert futott és magával hurcolta a szerencsétlen gyermeket. Csak a tüzoltók tudták kiemelni a kocsi alól holttestét. A rendőrség megindította a vizsgálatot. Mindenekelőtt kihallgatta a villamoskocsi vezetőjét, aki elmondta, hogy semiről sem tudott s csak akkor fékezett, amikor érezte, hogy valaki a pótkocsi alá került. Az iskola igazgatósága is tudomást szerzett a katasztrófáról s az igazgató egy iskolanővért küldött ki Tóth Istvánnéhoz, hogy gyermeke tragédiájáról értesítse.

Horogkeresztes diákok zavargása Bécsben

Már három főiskolát zártak be Bécsben a zavargások miatt

Bécs, március 22. A bécsi horogkeresztesek Bécs utcáin ismételt tüntetést rendeztek amiatt, hogy az esküdszék felmentette a gyilkosság vádjától a simmeringi szociáldemokrata védőszövetség 16 tagját, mert nem látta bebonyolítottak, hogy az októberi véres vasárnapon ők lölték agyon a két nemzeti szocialista rohamosztagost és egy rendőrbiztost. Az ítéletbirtok után már kedden este nagy utcai tüntetések voltak és a zavargások ma reggel kiújultak.

Nemzeti szocialista diákok körülbelül százán szerdán korán reggel az egyetem központi épületében és a tudományos intézetekben tüntettek az ítélet ellen azután a belvárosba vonultak és nagy riadalmat okoztak. Az első tüntetés az egyetem gyógyszerészeti intézetében történt, ahol meglepetésszerűleg nyomultak be horogkeresztes ifjak és ki akarták verni a más érzelmű diákokat. Közvetlenül azután a központi egyetemen támadt nagy verekezés, mert a megtámadott egyetemi hallgatók szembeszálltak a benyomult nemzeti szocialista csoporttal. Olyan

nagy volt a kavargás, hogy a rendőrség reggel 9 órakor bezáratta a központi egyetem épületének kapuit. Egyszerre csak újabb nemzeti szocialista diáksapat jelent meg és az utcán tüntetést rendeztek. Egyre kiabálták:

— Bosszut Simmeringért! Heil Hitler!

Rendőrségi autókön riadókézültség vonult ki és gumibotokkal verte szét a tüntetőket. Délben újult erővel törtek ki a diákzavargások. A rendőrségnek nagy munkát adott az ide-oda futkós, a riadóautók szirénái felverték az egész Belváros nyugalmát, mert hol a Ringen, hol a Grabenen, majd a Kärtnerstrassen, majd a Rotenturmstrassen kellett gumibotokkal szétkergetni a rendbontó diákokat. A Belvárosban minden üzlet be van zárva és a déli körző megszűnt. Több tetartóztatás is történt.

Bécs, március 22. A meggyetemen történt összeapások miatt a rektor az épületet lezárta. Ezzel együtt most már három főiskola van Bécsben zárva.

Gigante

Gigante fiumel középiskolai igazgató egyike azoknak, akik legtöbbet tettek a magyar-olasz szellemi kapcsolatokért. Egymásután jelennek meg a magyar irodalom remekei olasz fordításban az ő avatott interpretálásában amellyel már sajtó alatt van egy nagyszabású magyar történelme az olasz közönség számára. Gigante dr. Terranova meghívására Rómában előadást tartott az újabb magyar irodalomról. Az előkelő közönség soraiban megjelent többek között Ercolo olasz nevelésügyi miniszter, Giuriati, a római képviselőház elnöke, Bottai volt miniszter, Caffarelli herceg és mások.

Gigante Debrecenben tanult meg magyarul, felesége is debreceni lány, Kovács József volt polgármester unokahuga.

FILLERES GYORSVONATOK VASARNAP

A MÁV igazgatósága közli, hogy legalább 500 jelentkező esetén a következő vonatokat indítja az országos mezőgazdasági vásár alkalmából:

Vasárnap, március 26-án Sátoraljaújhegyről és Miskolcra Budapestre, Békéscsabáról Budapestre, Nyíregyházáról és Debrecenből Budapestre. A menettíri jegy ára Nyíregyházáról 4.40, Debrecenből 4.70 pengő. Ezek a vonatok a kiinduló állomásról a reggeli órákban indulnak és kb. 9-10 órakor érkeznek Budapestre, visszafelé 23-24 óra között a színházi előadások befejezése után indulnak.

NAGY ÉRDEKLŐDÉS MELLETT KEZDŐDÖTT MEG A KATHOLIKUS EGYETEMI HALLGATÓK LELEKIGYAKORLATA

A debreceni katolikus egyetemi hallgatók lelkigyakorlata óriási érdeklődés mellett kezdődött meg szerdán a Theresianum kapolnájában, amely zsufolásig megtelt egyetemi hallgatókkal és hallgatónőkkel. Az egyetemi tanárok közül is többen jelentek meg, így dr. Bozoky Ferenc, dr. Kreiker Aladár, dr. Baranyai Béla, dr. Köllönte Géza és dr. Windisch Ferenc tb. elnök.

A lelkigyakorlatot Kovács Sándor a Katolikus Figyelő szerkesztője kezdte meg. Az élet értelméről beszélt és Krisztusról, aki az ut, az igazság és az élet.

Kovács Sándor beszéde rendkívül mély hatást váltott ki a hallgatók sorsából.

A lelkigyakorlatok folytatódnak.

MOST MÁR TARGYTALAN A VÁROS KÉRELME AZ INSÉG. AKCIÓS BUZÁVAL KAPCSOLATBAN.

A múlt év novemberében, amikor Debrecenben megkezdődött az inségakció, a város azt kérte a pénzügyminisztertől, adjon 50 vagon buzára vámentes örleési engedélyt. Erre a feltra február 20-án a pénzügyminiszter utasítására a debreceni pénzügyigazgatóság azt a kérdést intézte a városhoz, mi a célja ezzel a buzával, illetőleg engedéllyel és azt írta, hogy a város kérését újabb adatokkal egészítse ki, hogy elbírálás alá vehessék. Tekintettel arra, hogy az idei inségakció már megszűlvén a végén jár, a város azt a választ küldi, hogy az ügy már tárgytalan, mert hiszen, mint annak idején a kérelemben elmondták, ezt a buzát az inségakcióban akarták felhasználni.

IRODALOM.

A Palladis márciusi újdonságai:
A CSAPKODÓ REDÖNY

(Félpengős Regények 20.) Irta: *Francia Simon*. Mindjárt az első lapokon megfogja az olvasót titokzatos hangulattal ez a regény, melynek középpontjában a szép Shirley áll. Megérzi a ravasz fondorlattal kitervelt gyilkosságot, mely nagynénje életét fenyegeti, de maga is halálos veszedelmebe jut, mikor szembe kerül a mindenre elszánt gonosztevőkkel. Mohó kapzsiság és szilaj féltékenység, bűnös szenvedély és a legtisztább romantika szálából szövődik a lélegzefejtő bonyodalom, melynek izgalmit mesteri vonalvezetéssel fokozza a szerző, a nem is álmódott drámai megoldásig.

A NEVELÉSTUDOMÁNY
ALAPVONALAI

Irta: *dr. Mitrovics Gyula*. A magyar tudományos könyvplacnak eseménye van. Most hagyta el a sajtót dr. Mitrovics Gyula debreceni egyetemi tanár legújabb könyve: A neveléstudomány alapvonalai címen. Tudományos szak-könyvekben egyébként is szegény irodalmunk jelen könyvvel igen sokat nyert meg akkor is, ha cselleges gánckodók arra mutatnak rá, hogy ilyen irányú tudományos könyvvel úgy Wessely, mint Imre Sándor már megölték a maguk áldozatát. Mi ellenben úgy találjuk, hogy ez a könyv olyan nyeresége nemcsak a debreceni egyetemnek, hanem az egyetemleges magyar tudománynak, mely nyereségre már évek óta vártunk. A fentebb említett két szerző vagy szorososan veti tudományos és széles alapokra rakott munkáikkal vagy pedig a tudósoknak szánt tulságosan elvont könyvekkel a maguk idejében és ma is büszkeségeik a magyar pedagógiai irodalomnak, ellenben Mitrovics professzor a mának szemében valóban elméleti alapvetéssel, főleg pedig a lelki élmények ismeretével olyan formáját találta meg ennek a tudománynak, ami nemcsak szakembert, de a nagyközönséget, szülőket, nevelőket is elsődlegesen kell, hogy érdekelje.

»Könyvem közrebocsátását különben fánkszem és hallgatóság iránt való figyelem is kötelességemmel tette, melynek teljesítésében nagy segítségemre voltak fiú- és lányközépiskolákban szerzett 17 évi gyakorlatom és igen kedves emlékeim — mondja Mitrovics professzor bevezetésében. De eme bevezetés nélkül is megérzi a gyönyörködő olvasó, hogy ebben a könyvben egy világos látású, nagy tapasztalatú tudós szűrte le mondanivalóit az érzés és megértés szűrőjén. Valahogy azt is mondhatnánk, hogy a nagyfelkészültségű pedagógus összefogott a gyermeket szívből szerető édesapával és így született meg eme könyv. Mert minden sorban, minden mondatban ott lappang rejtetten vagy nyíltan a szülő is, aki tulajdonképpen minden neveléstudománynak örök leteleményese.

A könyv különben négy részre oszlik és ebben a négy alaposan taglalt részben tárgyalja le a szerző a neveléstudományt teljes egészében. Az első részben, az emberről szóló fejezetben annyira megkapó és a tudományos stílusnak olyan új kezeléssel ad izlított a tudós professzor, hogy nyugodtan nevezhetnénk ezt a részt az ember himnuszának. A könyv egyik legszebb része pedig a tiszta humanitástról szóló rész, mely a maga fekkölt gondolkozásával és meglátásaival az örök emberi volt elhivatásának zengő szavai éneke.

Művészetéről szóló megállapításai és a művészetéről vallott elvei döbbenetesen újak a felületes szemlélőnek, viszont az elmélyedő lélek így és csak így láthatja meg a művészetben rejlő szépségeket és értékeket.

Mi csak izlított akartunk a könyvből adni, a hivatásos tudományos kritika

úgy is megteszi a bíráló tisztet a műnek érdeme szerint. És f-leg arra kívánjuk felhívni a figyelmet, hogy ezt a könyvet nemcsak leki gyönyörűséggel, de nagy szívbeli épüléssel forgathatja az úgy nevezett laikus közönség is. Nemcsak azért, mert egyes részeiben megkapóbb, lebilincselőbb a legfordulatosabb regénynél is, hanem azért is, mert a gyermekét őszintén szerető szülő önmagára ismer, önmagát találja fel a lapok soraiban részint mint tanácsra szo-

mulót, részint mint olyan valakit, aki így és csak ilyen formában tudja elképzelni a nevelést és az ifjúság lelkeinek ápolását.

Kétséget kizáróan nagy érték ez a könyv, mely bizonyára megtalálja az utat nemcsak a hazai körökhöz, hanem a külföld felé is, mint a magyar tudományos élet egyik értékes reprezentánsa.

Dr. Sz. Róz Imre.

Az ország protestáns főiskolás diáksága Debreczenben

Rugonfalvy Kiss István rector mondja az ünnepi beszédet. — Az ország minden részéről érkeznek résztvevő főiskolás diákok.

MA ESTE ÜNNEPI ÜLÉSSEL KEZDŐDIK MEG A HÁROMNAPOS GYÜLÉS.

Részletesen közöltük már annak az országos protestáns diákgyűlésnek a programját, amelynek ünnepélyes megnyitóját ma, csütörtökön este fél 7 órai kezdettel lesz a Kollégium dísztermében.

Az ünnepélyes megnyitót, amelyre az ország minden részéről ideérkeznek a protestáns diákság vezetői és kiküldöttjei nagy és széleskörű érdeklődésre tarthat számot. Az ünnepi beszédet dr. Rugonfalvy Kiss István rector magnificus mondja, akinek minden előadása eseményt jelent Debreczenben.

A rendező Országos Magyar Diákszövetség nevében Menyhárt Pál elnök, a fővárosi ifjúsági mozgalom imert vezető alakja mond megnyitói beszédet.

Mindenekfelett jelentős, hogy a protestáns főiskolai diákság első ilyen irányú találkozása Debreczenben zajlik le, ami azt mutatja, hogy a protestáns főiskolások Debreczenből várnak erőt és irányítást.

A gyűlés további összejövetelei és előadásairól holnapi számunkban adunk részletes hírt.

A tiszántuli betörőkirályt öt évi szigorított dologházra ítélte a debreceni törvényszék

Nyírmihályidiban éppen egy trafikba akart betörni, mikor a csendőrök rajtaestek és megsebesítették — A kórházból megszökött, de a debreceni csendőrség másodszor is elfogta

A debreceni törvényszéken Rézler Ervin tanácselnök büntető tanácsa tárgyalta Katona Lajos géplakatos bűnügyét, aki a múlt évben valóságos réme volt a trafikoknak. Alig néhány hónap alatt a Tiszántul különböző városokban, községekben 9 trafikot tört fel és fosztott ki s legutóbb is éppen egy trafikba akart betörni, mikor a csendőrök elfogták.

Katona Lajos eredetileg Debreczenben lakott a Sámsoni ut 9. szám alatti Valk László nevű sógoránál. Rendes munka helyett azonban lopásokból tartotta fenn magát, amire többször rajtvesszett. Már hét ízben volt büntetve s tavaly márciusban feltételeesen szabadult a soproni dologházból. Sajnos, a dologház nem javított Katona Lajoson, mert a kitavaszodás után újra visszatért régi foglalkozásához. Így 1932 május 2-án a vámospécsi Hangya szövetkezetbe tört be, ahonnan pénzt, ruhaneműt, élelmiszert és trafikárut vitt magával. Junius 7-én Hajdusámsonban Fekete Ferenc dohánykísarudáját törte fel és fosztotta ki. Junius 18-án a sárándi Hangyát «szerencsétlente» meg látogatásával, amikor is dohánnyt és vésznapot lopott. Két nap múlva Balmazújvárosban Lovász Gyula üzletéből dohánnyt, ruhaárut és cipőket vitt el. Októberben Ujfehértóra rándult ki, ahol előbb Klein Dezső, majd később Fekete László üzletéből lopott nagyobb mennyiségű trafikárut és pénzt. Decemberben Reke János balmazújvárosi üzletét fosztotta ki. Hajdusoboszlón két al-

kalommal Zöld Bernát kereskedőhöz tört be, ahonnan 360 pengő értékű dohánnyt lopott el.

Mikor úgy érezte, hogy a hajdúvárosokban már ég a talpa alatt a föld, a Nyírségen próbált szerencsét. Nyírmihályidiban egy éjszaka felmászott az előre kiszemelt dohánnyáruda padlására és egy fatuskó segítségével éppen át akarta törni a plafont, hogy lejuthasson az üzletbe, mikor váratlanul egy hang szólalt meg a létra alján:

— Mi van ott fent?

— En vagyok, — mondotta halkan Katona Lajos, de a lentálló úgy látszik nem hallotta a hangját, mert ijedtséggel kétszer is elsütötte a revolverét. Az egyik golyó a betörő temporába hatolt s így teljesen harcképtelenné tette.

Kiderült, hogy a nyírmihályi csendőrkör fogott gyanút a padlásához támasztott létra miatt s az egyik csendőr lött fel ijedtséggel a padlásra.

Ezután a csendőrök Katona Lajost Nyíregyházára szállították, ahol sérülésével a rabkórházba utalták. A vakmerő betörő azonban itt sem nyugodott. Mikor a sebe gyógyulóban volt, egy éjszaka megszökött a kórházból. Visszajött Debreczenbe, de a csendőrök elfogták és átadták az ügyészségnek.

Katona Lajossal együtt a vádlottak padjárja kerültek Valk László szabómester és felesége, valamint Kiss Bálint és Pészter Ferenc pincérek, akik ellen orgazdaság miatt emelt vádat az ügyész ség. A vádirat szerint Katona újabban

rendbéli lopás bűntettének kísérletében bűnös.

A kihallgatás alkalmával a vádlott beismerő vallomást tett, csupán az ellopott pénzek összegére vonatkozóan jegyezte meg, hogy sokkal kevesebb pénzt vitt el magával, mint amennyit a károsultak mondtak. Szerinte a ségőrák és a pincérek nem hibásak, mert ő a zsákmányt a Sámsoni ut 7. szám alatti ház udvarán egy szénakazalban rejtette el s erről senki más nem tudott csak ő. A lopásokat, betöréseket úgy követte el, hogy éjszakánként kibontotta az üzlet falát, vagy leverte a lakatot s aztán a magára zárt ajtó mellett nyugodtan zsákmányolhatott.

Az orgazdasággal vádolt egyének ártatlanságukat hangoztatták és tagadták, hogy lopott holmit vettek volna Katona Lajostól.

Több tanu kihallgatása után Rézler Ervin tanácselnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a bíróság Katona Lajost 9 rendbéli lopás bűntette és 2 rendbéli lopás bűntettének kísérlete miatt 5 évi dologházra ítélte. Valk Lászlót és feleségét orgazdaságért 10—10 pengőre ítélték, mivel a Katona Lajos által lopott husból ők is ettek. A két pincért orgazdaság címen szintén 10—10 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a törvényszék, mivel behozottakkal vette, hogy a lopott trafikárut olcsó áron vásárolták. Az ítélet jogerős.

Dívalrevü
Debreczenben

Világvárosi szintet kap vasárnap délután az Arany Bika-szálló üvegterme és Bocskay-terme. Előkelő cégek öt órai tea keretében, kitűnő szalonzene-kar közreműködése mellett bemutatják a tavaszi díval legfrissebb kreációit.

A revü fénypontja lesz az ANNY kalapház párisi és bécsi modelljeinek felvonulása, melynek kapcsán egy egészen új és szokatlan ötlettel fog kedveskedni a közönségnek. A megnyilvánuló nagy érdeklődésre tekintettel ajánlatos a helyekről jó előre gondoskodni.

A BÉCSI GYERMEKKÓRUS
WASHINGTONBAN

A világhírű bécsi gyermekkórus a newyorki «Scola Cantorum» meghívására a télen amerikai körutat tartott Newyork, Cincinnati, St. Luistól San-Franciscóig tartott a diadalmas körút. Különösen San-Franciscóban volt óriási fogadtatás, az érsek-bíboros és a polgármester jelentek meg fogadtatásukra. Los-Angelesben egy délután két koncertet adtak, négyezer főnyi közönség jelenlétében.

A világhírű gyermekkórust a múlt hónapban fogadta visszaérkezésükkor ünnepélyesen Bécs városa. A herceg-prímás, a kultuszminiszter, a főpolgármester jelentek meg az állomásos fogadtatásukra. A hosszú körút után adott első koncertjük valóságos diadal-ünnep volt.

A világnak a sötéti után leghíresebb kórusa Debreczenben április hó 5-én tartja hangversenyét, amely iránt város-szerte nem várt óriási érdeklődés nyilvánul meg. A tisztikar elén Demény Géza altábornaggyal egymaga 100 helyet foglaltatott le. A gróf Tisza István tudományegyetem elén Rugonfalvy Kiss István egyetemi rektorral szintén jelentős számú helyet rezerváltatott. A rendezőbizottság felkérte a színház-társulatot egy színházi függöny és néhány díszlet átengedésére, mert a gyermekkórus egy egész kis operát fog előadni.

Jegyek már 1 pengő 50 fillértől kaphatók a Bikában és a Méliuszban. Az érdeklődés mértékét jellemzi, hogy az összes páholyok és az első sorok már csaknem kivétel nélkül előjegyzésben elkelték.

GYAPJUSZÖVETET legolcsóbban
Gabányi posztóüzletében vehet Bátfogos u. 2

A városnak még nincs pénze a nagy halottak elszállítására

A szegedi egyetem antropológiai vizsgálatot szeretne végezni

A szegedi egyetem átiratot intézett a városhoz, amelyben elmondja, hogy szeretne antropológiai vizsgálatokat végezni a temetőkből a köztemetőbe való átszállítás alkalmával a Debrecenben fekvő nagy halottak csontmaradványain. A város

közi a szegedi egyetemmel, hogy egyelőre még nincs pénze a városnak a nagy halottak áthelyezésére és majd annak idején tárgyalnak a dologról. Természetesen ugyanezt a vizsgálati lehetőséget felajánlják a debreceni egyetemnek is.

Bonyodalmak a Csapó utcai Sümegi-ház lebontása körül

Ujabb szemlét rendelt el a belügyminiszter.

Megírtuk annak idején, hogy a Dégenfeld tér sarkán levő Sümegi ház lebontását tüzveszélyessége miatt és egészségi okból is a törvényhatósági közgyűlés határozata alapján le akarták bontani. A határozatot megfellebbezték. A néhány év óta húzódó ügy talán most befejezést nyer. A kereskedelmi miniszter a fellebbezéssel kapcsolatban bírázságot küldött ki, melynek az volt a véleménye, hogy a ház megfelelő renoválással még lakható állapotba hozható. A polgármesternek viszont az a véleménye, hogy ezt az egészségtelen és tüzveszélyes házat nem lehet ott meghagyni. A belügyminiszter most feloldotta a városi közgyűlés határozatát és olyan határozathozatalra utasítja, hogy újabb szemle alapján állapítsák meg, lehet-e tényleg lakhatóvá tenni

ezt a házat, vagy nem.

A polgármester ennek folytán március 24-re új hatósági szemlét tűzött ki, amelyen részt vesznek az elsőfokú hatóság, a rendőrség, a főorvos, a műszaki ügyosztály, a tüzoltóság és az államépítészeti hivatal. Ennek a szakértői bizottságnak a véleménye alapján új határozatot hoznak.

FOTÓ

Csütörtökön, folyó hó 23-án este 8 órai kezdettel a MAOSZ debreceni csoportja, egyesületi helyiségében (Szent Anna u. 10.) rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Megüresedett tisztségek betöltése. A győri kiállítás. Indítványok. Elnöki zárás.

Dr Geszti József eü.-főtanácsos az Augusztia Szanatórium igazgató-főorvosa az egyetem új magántanára

Dr Siegler János és dr Gaertner István is próbaelőadásokat tartottak.

Rendkívül magasnívójú ünnepség zajlott le tegnap délelőtt a belgyógyászati klinika előadótermében. — Dr Geszti József egészségügyi főtanácsos, az Augusztia Szanatórium igazgató főorvosa tartotta meg az orvosi fakultás tanári kara, valamint a megjelent nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében magántanári próbaelőadását „A therapiás pneumothorax hatásmódjának kérdéséhez” címen.

Dr Geszti József husz esztendeje dolgozik már Debrecen legnagyobb egészségügyi problémáján, a tuberkulózis elleni küzdelemben és fel sem mérhető az a szolgálat, amelyet Debrecen közegészségügye érdekében tett. Ezek és ezek adják dr Geszti József segítő kezét és abban a nagy küzdelemben, amelyet Debrecen a tuberkulózis ellen folytatott, dr Geszti József mindig legelől küzdött. Hatalmas és rendkívül értékes gardát nevelt maga körül fel, akik az ő szellemében, az ő nyomdokain küzdenek ma vele együtt, vagy ott, ahová a sorsuk állította őket. Dr Geszti József egyetemi magántanára avatása bezagpótló: az ő gazdag tudása és hatalmas tapasztalata csak emelni fogja a debreceni egyetem amugy is értékes nívóját. Dr Geszti József odaváló az előadó székbe, hogy tudásának kincsét átöntse a fiatalokba és kiváló orvosokat képezzen ki a legnagyobb magyar népbetegség elleni harcra.

Magántanári próbaelőadását rendkívül élvezetes hangon tartotta meg, amellyel mindvégig lebilincselte a hallgatóságot. Maga az előadás rendkívül értékes és hatalmas munka eredménye volt. A hatalmas beteganyagon végzett pneumothoraxos therápia eredményei rendkívül biztatók és biztató reménysugart csilantanak meg a betegek előtt. A kiváló tudós előadását zugó tapssal honorálta a közönség.

Dr Geszti József után az egyetem két kitűnő fiatal tudosa, dr Siegler János és dr Gaertner István tartottak meg próbaelőadásukat. Dr Siegler János „Ujabb nézőpontok a tej higiénikus elbírálásánál” címen, dr Gaertner István pedig „A járványok keletkezéséről és okairól” tartott előadást. Mindkét értékes előadás alapos felkészültségről és szorgalmas tudományos kutató munkáról tett tanúságot és a közönség nem is fukarkodott az elismeréssel.

A próbaelőadások után a tanári kar visszavonult, majd dr Bodnár János orvoskari dékán hirdette ki, hogy a kar a próbaelőadásokat elfogadta és az új magántanárokat meg erősítés végett felterjesztette a kulturális miniszterhez. Ezután magasszóban beszélt a kar nevében az új magántanárokat, akik dr Geszti Józseffel az élükön értékes tagjai lesznek a debreceni egyetem tanári karának.

(10. folytatás.)

— Na ezt jól esinálta Iván. Hiszen kész világi. Így már lehet a gavallérom. És főleg így nem ismernek rá.

Egy jó félóra múlva együtt mentek ki autón. A Kurfürstendammon megállították a kocsit és gyalog folytatták útjukat a séta kedvéért. Iván boldog volt és csak azt várta, hogy a fel-alá hullámozó tömegben most már igazán jön az ezüstös hajú asszony, feléje nyújtja karjait és azt mondja neki: „Édes fiam, csakhogy felleltelek. De az ezüstös hajú asszony nem jött. Hanem egyszerűen csak szívdobogva látta, hogy Vera jön velük szemben harmadmagával, torzonborz oroszokkal. Egymás mellett mentek el. A turkesztáni leány szórakozottan ránézett, de le siklott a tekintete róla. Látszott, nem ismerte fel. Hogy is ismerte volna fel az elegáns, monoklis világfiban az egyszerű szegény Ivánt, ki nagyot lélekedett, mikor túlhaladtak egymás mellett. Nem szólt semmit a kellemetlen találkozásról. Helénnek, ki mit sem vett észre s inkább azon mulatott, hogy az ő elegáns világfiba még egy kicsit esetlen. No de nem baj, lassanként beletanul ebbe is. Ma már megtanulta, hogy a hölgy mindig a férfi jobb oldalán megy és a férfi a hölgyet mindig maga előtt engedi, ha valahová bemennek, előtte nyit ajtót és a többi elengedhetetlen udvariassági szokást.

* V.

A leleplezés.

Mathison repülőgépe néhány óra alatt a berlini repülőtérről érkezett. Míg autón hazarobogott, szigorúan feltette magában, hogy ezegyszer szigorú lesz leányához, alaposan megleckézteti azért a különös kalandért és

minden további fejleménynek energikusan véget vet. Hálásan gondolt a kis Függerre. Milyen ügyes ember ez, még ilyesmire is kiterjed a figyelme. Mindent megtud, mindenről informálva van. Nélküle hova jutnának. Ez a bohó leány milyen veszedelmeket hozhatna rájuk. Ki tudja, milyen vakmerő szovjet kém férközött furfangos módon a bizalmába. És a zseniális Függer elhárította a veszedelmet azzal, hogy ideje korán szólt neki. Most az egyszerű erélyes lesz Helénnel szemben. Hagyjon fel ezekkel az excentrikus dolgokkal. Megmondja neki világosan.

Igazán hálás lehet Függernek. Mennyi kénkedést leplezett le már ez a fáradhatatlan kis ember. Gondolkozott, hogy miként is került hozzájuk Függer. Alighogy megkezdtek a stettini gyárban a „Halálsugár” kísérleteit, megjelent nála egy kis élénk szemű, mozgékony ember, Függernek nevezte magát és elmondta, hogy egy véletlenül kiballgatott beszélgetésből megtudta, hogy éjjel elakarják lopni a „Halálsugár” vázlatait. Nem sokat értek volna vele, merthisz kezdetleges stádiumban volt az egész dolog, de azért nyugtalanító volt, kellemetlen, hogy mindjárt kezdetben ennyire fenyegetik a kémek a kísérlet biztonságát. Függer utmutatása nyomán azon éjjel a laboratóriumban négy embert fogtak el, kik érthetetlen módon lopózkodtak be. Ettől kezdve Függer a gyár szolgálatában maradt és tényleg nélkülözhetetlenek bizonyult. Különösen most, mikor a kísérletek a befejezéshez közelednek. Most kell nagyon résen lenni. A szovjet nyílt ajánlatot is tett, milliókat ajánlott fel a találmányért, egy európai nagyhatalom szintén jelentkezett. Most ezek, ha úgyetszerűen nem

kapják meg a találmány titkát, nem riadnak vissza semmi áldozattól és egyszerűen ellopják az egész találmányt, kémeik útján megszerzik a vegyi összetételt, a konstrukciót és maguk is előállíthatják. Szó sincs róla, nagyszerű üzlet lenne eladni a találmányt milliókért és milliókért, de minket nem a nagy üzlet hevit, gondolta magában némi önérettel Mathison, hanem a humanizmus iránti kötelesség. Ha már ilyen borzasztó hatású hadiszert hozunk létre, gondoskodnunk kell, hogy az ellene való védekezést is felfedezzük. A „Halálsugár” addig nem eladó a világ semmi kincsért, míg nem találjuk meg azt a módot, hogy miként lehet ellene százszázalékos biztonsággal védekezni. Persze a Szovjetnek most kellene a „Halálsugár” a védekezési módszer megállapítása nélkül. A másik nagyhatalomnak is így kellene. Mindenkinél így kellene. Minden eddigit felülmúló pusztító hadiszert szerzeni, anélkül, hogy védekezni lehetne ellene. Így nem adjuk, nem adjuk és megakadályozzuk minden gázságot, mellyel elakarják tőlünk orozni a találmányt.

Ezek a gondolatok foglalkoztatták Mathison, míg az autó villája elé ért. A hallban Helén repült eléje és össze-vissza esökölte.

— Ilyen kedves meglepetés, — kiáltott ragyogó arccal. — Nem is jelezted érkezésedet, mint máskor. Jaj, de boldog vagyok, hogy ilyen jó színben látlak apuskám!

Helén belekarolt édesatyja karjába és úgy vezette szobájába, közben ragyogó arccal esecogott minderről. Most lovagolni tanul, a kanári megbetegedett, éppen ma írt atyja angliai címére, bár valami jó szellem azt sugta, hogy már hazafelé közeledik, a társalkodónő, Hartwigné már napok óta gyengélkedik. Mindenről ejtett szót, csak Ivárról nem, mintha sejtette volna, hogy ez egész külön lapra tartozik és ezt a témát atyja fogja előhozni.

Mathison bizony elfelejtkezett a szigorúságról, mosolyogva hallgatta leányát:

— Na nézzük, hogy van az én kis aranybogaram, — mondotta és maga elé állította. — Pompásan, nagyszerűen — tette hozzá.

— Hát ez a világesavargó atya, hogy néz ki, — tréfálkozott Helén. Néhány öszhajszállal megint többet hoztál haza, ez nem járja. Az öszhajszalak gyarapítását már a múltkor betiltottam.

(Folytatjuk.)

HETI MŰSOR:

Március 24-én, péntek este 8-kor: Jubiláris előadás, Rella Gabi és Szórád Ferenc felléptével, 50-edszer Mosoly országa.
 Március 25-én, szombat délután 3 órákor zónahelyarákkal: Zsákba-macska.
 Március 25-én, délután 6 órákor zónahelyarákkal, Kardoss Géza felléptével: Fehér golyó.
 Március 25-én, szombat este fél 9 órákor: Zsákba-macska.
 Március 26-án, vasárnap délután 3 órákor zónahelyarákkal: Zsákba-macska.
 Március 26-án, vasárnap délután 6 órákor zónahelyarákkal, Kardoss Géza felléptével: Irja hadnagy.
 Március 26-án, vasárnap este fél 9 órákor Timár Ilja és Szórád Ferenc felléptével: Mosoly országa.

A fővárosi sajtó is elismerés-sel ír Fényes Jenő „A fehér golyó” című sz. művéről

A fővárosi sajtó is elismeréssel ír a debreceni Csokonai-színház legutóbbi eredeti bemutatásáról, Fényes Jenő nagyszerű színművéről, „A fehér golyóról”. A fővárosi napilapok közül több már tegnapi számában ír Fényes Jenő színművéről. Az Esti Kurir a következőkben számol be a bemutatásról:

„A Csokonai-színházban nagy sikertel mutatták be Fényes Jenő A fehér golyó című drámáját. Fényes Jenő neve nem ismeretlen az irodalom világában, verseskötetei és novelláskönyve meglehetősen részletesültek annakidején. Darabja csak öregbiti eddigi irodalmi sikereit. Tiszta eszközökkel, nemes szándékokkal, kiróbbantó drámai tempójú, izgalmas cselekményt épített, úgy-hogy a publikum valószínűleg frappirozva figyelte a darab minden jelenetét. Egymást követték a nyiltszíni tapok, a felvonások végén pedig lelkes ünneplésben részesítette a közönség a kitűnő szerzőt és a darab szereplőit: Halassy Mariskát, Jatzkó Ciát, Kardoss Gézá, Mester Tibort, Thuróczy Gyulát és Zilahy Pált. A fehér golyónak olyan nagy a sikere, hogy az ország minden részéből, sőt Budapestre is érdeklődnek a darab előadási joga iránt.”

A fehér golyó egyelőre még ma este van kitéve. Ma, csütörtök este megy utoljára mostani kitévése során a Fehér golyó. Bár a kegyetlenül rossz időjárás gátolta a közönséget a színházbemenésben, tegnap este is szép számu közönség jelenlétében nagy siker mellett ment a darab. A szereplőket többször kitapsolták a lámpák elé. A ma esti előadás iránt is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Mozib műsora.	
Ma, szerdán, március hó 22-én:	
VIG-SZÍNHÁZ 5, 7, 9 óra	„GRAND HOTEL” Greta Garbo és 6 sztár filmje. Az 5 óras előadás félhelyarákkal.
URÁNIA 6 és 9 óra	3 óras előadás! 2 hangos attrakció egy szetre! Ufa film! A legszebb kaland Nagy Katóval és Ké a gyerek? Bohózat.
APOLLÓ 5, 7, 9 óra	1. Harry Piel: Az éjszaka rémél, 2. Douglas Fairbanks: „Z”, a fekete lovas fia, 3. Stan és Pan: Az ezer-mester.

Három évi fegyházra ítélte a törvényszék a „Fekete Kéz” nevű zsaroló banda Kékszakáll főnökét

Megfenyegettek egy uriaszonyt, hogy úgy fog járni, mint Révész Olga, ha nem fizet nekik 3 ezer pengőt. — Mikor a bandafőnök hamisan vádolta meg a férjét, akinek feleségét előzően elcsábította. — Szenzációs bűnyírt tárgyalás a debreceni törvényszéken.

A múlt év szeptember 5-én különös hangu levelet kapott Gál Ferenc Piac ucai háztulajdonos felesége. A levélben megfenyegették, hogy ha nem fizet a „Fekete Kéz”-nek 3 ezer pengőt, meg fogják gyilkolni. Figyelmeztették, hogy ne merjen szólni a rendőrségnek, mert akkor úgy fog járni, mint Révész Olga. Az uriaszony a zsaroló levelet megmutatta a férjének, aki erre az ismeretlen tagokból álló „Fekete Kéz” banda ellen feljelentést tett. A rendőrség ügyes tervet eszelt ki a vakmerő banda kézrekerítésére. Azt a tanácsot adták Gáléknek, hogy színtelenesen teljesítsék a zsarolók kívánságát. Mikor aztán szeptember 9-én egy fiatalembert megjelent Gál Ferencéknél a 3 ezer pengőért, Gálék egy kitömött levélborítékot adtak át neki. Az illető fiatalembert abban a hitben, hogy a levélben 3 ezer pengő van, gyorsan eltávozott, utközbén azonban a részen álló detektívek elcsípték. Kiderült, hogy az illető Varga Imre 26 éves debreceni napszámos volt, aki a vállalatás során elmondotta, hogy Dobi Sándor 21 éves kereskedősegéd bírta meg a levél kézbesítésével.

A rendőrség még akkor éjszaka kézrekerítette Dobi Sándort és annak társait, Makai József 28 éves és Vámos János 20 éves debreceni napszámosokat. A kihallgatás alkalmával a gyanúsítottak beismerték, hogy a levelet Dobi Sándor írta, akinek a terv végrehajtásánál Makai és Vámos segítettek. Később kiderült, hogy egyéb bűn is terheli Dobiék lelkiismeretét. Dobi ugyanis 1932. évi június 16-án dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár, július 7-én ifj. Gyeczy Thámér, július 25-én Molnár Imre, július 29-én Váradi József, augusztus 20-án Hunvady István, szeptember 2-án Rátónyi Ákos, ezt megelőzően augusztus 20-án Pál János, augusztus 9-én Makralovszky Mihály, augusztus 12-én pedig Szakály Miklós birtokából összesen tíz biciklit lopott el ezer pengőt meghaladó értékben. Később ismét ellopott egy biciklit, amivel 11-re emelkedett a biciklilopások száma. Társai, Makai József és Vámos János a múlt év augusztusában és szeptemberében különböző egyének birtokából hét, illetve hat biciklit loptak el.

A vakmerő tolvajok a lopott kerékpárokat részben eladták, részben pedig az alkatrészeket átszerelték, hogy senki se ismerhesse rá.

A kihallgatás alkalmával Dobi azonnal védekezett, hogy őt egy Csóka Sándor nevű géplakatos vitte a rossz útra s ő bujtotta fel a bűncselekményekre.

A debreceni kir. ügyészség a nyomozás befejezése után Dobi ellen 11 rendbeli lopás és egyrendbeli zsarolás büntetének kísérlete miatt emelt vádat, míg Makai, Vámos és Varga ellen mint bűnszervező bűnrészesek ellen zsarolás büntetének kísérlete és többrendbeli lopás büntette címen emelt vádat. Csóka Sándor ellen gazdaságiért emelt vádat az ügyészség.

A debreceni törvényszék több ízben foglalkozott ezzel a szenzációs bűnyírtal, de ítélethozatalra csak most került a sor. Az ügyet Rézler Ervin tanácselnök büntető tanácsa tárgyalta. A vádat dr. Bényey Zoltán ügyész képviselte, míg Dobi Sándort dr. Szikszay, Csóka Sándort pedig dr. Hegedűs Lóránt ügyvéd védte.

A törvényszéki tárgyaláson a vádlottak beismerő vallomást tettek, csu-

pán Csóka Sándor tagadta a terhéről bűncselekményt. Szerinte neki semmi köze sem volt Dobihoz, akivel nem is igen beszélt. Éppen Dobi volt az, aki az ő távollétében eljárta feleségéhez és megrontotta családi békéjüket. Emiatt ő külön is vált a feleségétől.

Szembesítéskor Dobi, a hétpróbás Kékszakáll, beismerte, hogy szerelmi viszonyt folytatott a Csóka feleségével, de ismét azzal vádolta meg a férjét, hogy ő vitte a rossz útra. Csóka ugyanakkor szemébe mondta az elsőrendű vádlottnak, hogy soha sem volt semmi közük egymáshoz.

A tanúk azt igazolták, hogy Csóka mindig szorgalmas, dolgozó ember volt és nem barátkozott Dobi Sándorral.

A bizonyítási eljárás befejezése után dr. Bényey Zoltán ügyész vádbeszéde, valamint dr. Szikszay és dr. Hegedűs Lóránt ügyvédek védőbeszédje után

Rézler elnök kihirdette az ítéletet, amely szerint a törvényszék Dobi Sándort 11 rendbeli üzletszerűen elkövetett lopás büntetére, valamint zsarolás büntetének kísérlete miatt 3 évi fegyházra ítélte, míg Makai Józsefet 4 rendbeli lopás büntetére és zsarolás büntetének kísérlete miatt 7 hónapi börtönbüntetéssel, Vámos Jánost pedig 3 rendbeli lopás büntetére és zsarolás büntetének kísérlete miatt 6 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta. Varga Imrét zsarolás büntetének kísérlete miatt egyhónapi fegyházra ítélte a bíróság. Csóka Sándort pedig felmentette az ellene emelt vádalól.

Dobi fellebbezést jelentett be a táblához, a többi vádlott azonban megnyugodott. Bényey ügyész az ítéletnek a Dobira vonatkozó részét megfellebbezte súlyosbításért, egyebekben az ítéletben megnyugodott s így a Csóka Sándor felmentése jogerős lett.

A homokkerti gyilkosság bűnyírtalában tovább folyik a nyomozás

A debreceni törvényszék vádtanácsa jogerősen szabadlábra helyezte özygy Hegedűs Jánosné, akinek tagadásával szemben a nyomozás semmiféle közvetlen bizonyítékot nem tudott produkálni. A nyomozás során Hegedűs né nem szűnt meg ártatlanságát hangoztatni és így a vádtanács végül is szabadlábra helyezte.

A szabadlábrahelyezés azonban nem jelenti azt, mintha a bűntény felderít-

tése iránt megindult magyaránny nyomozás alábbhagyna. A rendőrség éppoly lendülettel folytatja tovább a nyomozást, hogy a titokzatos gyilkosságra világosságot derítsen. A rendőrséghez állandóan érkeznek bejelentések, névtelen feljelentések, amelyeket a detektívek mind egytől egyig lenyomoznak. Különösen nagy erővel folytatja tovább a rendőrség a nyomozást az elrabolt aranyóra és a pisztoly után, amelyeket rádiókörözés útján keresnek országszerte.

Ma csütörtök délután 3 órákor

Fekete lovas.

ZÓNA HELYÁRAKKAL

MA csütörtökön este:

dr. Fényes Jenő

nagyhatású újonsága, — utolsó-est!

Fehér golyó!

Színpartolóknak 25 százalék kedvezmény.

PÉNTEKEN este 8 órákor:

JUBILÁRIS ELŐADÁS!

RELLEGABI

Szórád Ferenc

felléptével ötvenedszer

Mosoly

országa.

Helyárak: 1.40—2.40 fillér!

A „Nyugat” debreceni művészeiről

Tegnapi számunkban közöltük azt a nagyjelentőségű kritikát, melyet a „Nyugat”-ban írt Rabinovszky Mária, a kiváló műkritikus.

Közlésünkbe nyomdatechnikai tévedés csuszott be, éppen azért Rabinovszky cikkének befejezését ezuttal közöljük:

Gáborjáni Szabó Kálmán izmos eleven egyéni festészti stílusa már régen beérkezett, s már is félreismerhetetlen hatással volt egymemely fa- és linometsző grafikusra Szabó festményei még nem jutottak el a grafikák érettségi fokáig, szerkezeti gazdaságáig, de kompozíciója évről-évre tisztul. Világos, főleg hideg jellegű színekkel dolgozik széles, folyékony, összefoglalt formákkal gyakran rálátással és átlagos perspektívával. A debreceniek csoportjában Fegyhazi László a legabsztraktabb fantáziájú. Képeinek festői alapja a tárgyi elemet csak alig sejtető elvont és színes sík-szerkezet, melyen körvonallal jelzett figurák hatolnak át. Színei Kádár-finomságára emlékeztetnek, de ritmusa nyugtalanabb Kádárénál.

Ugyancsak nagy elismeréssel ír az Ady-Társaság festőiről a Magyar-ság március 2-iki száma is.

HIREK

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kosuth“ Piac u. 26. Telefon 29-56. — „Reménység“ Csapó u. 22. Telefon 34-21. — „Isteni gondviselés“ Petőfi tér. Telefon 29-81. — „Csokonay“ Mester u. 43. Telefon 10-15. — „II. Rákóczy“ Külsővásártér. Telefon 23-43. — „Mátyás király“ Nyilastelep. — „Árpád fejedelem“ Csapó-kert.

— A honvédség főparancsnoka Debrecenben. Kárpáthy Kamilló, a honvédség főparancsnoka tegnap este Debrecenbe érkezett. A főparancsnok valószínűleg egy napot tölt városunkban.

— Uj debreceni ügyvéd. Dr. Erdős Imrét a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság egyhangú dicsőretekkel ügyvéddé képesítette.

— Hajdusoboszló ötvézer pengő államsegélyt kapott. Szoboszló városa 50.000 pengő államsegélyt kapott, amelyből a város nyomásztó adósságait rendezi.

— A köztisztviselők fizetéséi előlegei. Van egy rendelet, amely szerint a köztisztviselők, ha fizetésükhöz eljárnak, azt az eddigi hat hónap helyett egy év alatt fizethetik vissza. Dr. Vársány István polgármester most úgy rendelkezett, hogy az államiakra vonatkozó ezt a rendeletet alkalmazzák a városi tisztviselőkre vonatkozólag is.

— Dr. Holik Sámuel klinikai orvosnak március 23-án, csütörtökre hirdett „Fajegészségtani szempontok a házasságban“ c. előadása egy későbbi időpontban lesz. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam elnöke.

— Az Orvosgyógyászati mai ülésének programja az előadásra kitűzött előadó betegsége miatt változást szenved. A holnapi ülésen Kreiker professzor tart előadást. Előadásának címe: A színek új élettani rendszere és annak gyakorlati jelentősége. (Színes vetítés.)

— Egy óra a világ körül címmel vetített képes előadást tart a KIE pénteken este 7 órakor.

— Vallásos estély a Nyulason. Március 23-án délután hat órai kezdettel a nyulási állami elemi iskolában vallásos estély lesz a következő műsorral: Ének a 184. dics. 1—2. v. Imádkozik Murányi Árpád th. Szavai Dedinszky Jenő th. Énekel Takács Irénke th., harmóniumon kíséri Neubauer Károly th. Bibliát magvaráz és utóimát mond Siposs Imre központi lelkész. Záróének a 184. dics 5—6. v.

— A Köztemetőben nem engedik meg az előravatalozást. A kisgyűlés üléséből folyólag megírták, hogy javaslatot terjesztenek a közgyűlés elé, engedjék meg az előravatalozást azokban a termekben a délelőtti időre, ahol délután a temetést rendezik. Mivel a Köztemető létesítését elsősorban közegészségügyi érdekből határozták el, így a polgármester nem tesz javaslatot a közgyűlésnek arra, hogy az előravatalozást megengedjék.

— Villanyföldelés 8 pengő. hajfésítés minden árnyalatban. Komáromi hővizfodrászszalon, Bika bérház, József kir. herceg 3.

— Életbe lépett az új állategészségügyi törvény. Évekkel ezelőtt alkották meg az új állategészségügyi törvényt, mely most életbe lépett. Az új szabályok egészen új alapokra fektetik az állategészségügyet. A polgármester megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy megfelelő védekezést szerezzen mindenki a tudnivalókról. Dr. Kiss Lajos állatorvos ismertető előadásokat fog tartani, amelyeket vasárnap kezd meg a Gazdakörben.

Jaj, de ravasz dolog ez a tavasz

Avagy: Így jár a gavallér, ha a tavaszi partner késik a randevun. (Pesthy-rajza.)

Két zsebkeendőért, két fillérért és két pofonért 4 hónapi fogház

Egy különös éjszakai kaland epilógusa a debreceni törvényszék előtt.

A múlt év őszén a hentesek és mészárosok nagy bált rendeztek Hajduböszörményben. A mulatságon Varga Gábor hentesmester alaposan felöntött a garatra s mikor hazafelé ment, elesett az utcán és mámorában elszundikált. Arra ébredt fel, hogy valaki erősen megfogta a nyakát és lefelé nyomja. Mikor az illető látta, hogy ő kezd magához térni, kétszer úgy pofon vágta, hogy a sértett szava szerint azonnal kijózanodott. Később kiderült, hogy Szatmári Elek volt az éjszakai támadó, aki a két pofon mellett két zsebkeendőt és két fillért vett ki a zsebéből.

Varga feljelentése alapján Szatmári ellen rablás miatt emelt vádat a kir. ügyészség. A debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa szerdán vonta felelősségre Szatmári Eleket, aki

részben beismerő vallomást tett. — Hát kérem, én is ittas voltam akkor, — mondta a vádlott. — Mikor láttam, hogy egy részeg ember fekszik az uton, csak úgy ötletszerűen nyultam az illető zsebébe. Az nem igaz, hogy a két fillért is elvettem volna, mert a pénzt mindjárt vissza is tettem.

A sértett úgy adta elő a dolgot, mint a feljelentésben.

— A kalapom is elveszett, — magyarázta kiegészítésként, de azt már nem tudom megmondani, hogy utközbem hagytam-e el, vagy valaki ellopta.

A bizonyítási eljárás befejezése után a törvényszék nem rablás, hanem csak lopás vétségében mondta ki bűnösnek Szatmári Eleket s ezért 4 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Diófával ültetik be a régi sertés-vásárteret. A régi sertés-vásárteret a város eddig bérbeadta. Dr. Vársány István polgármester most úgy határozott, hogy ezt a földterületet többé nem adja bérbe, hanem diófával beültetik. Körülbelül 100 diófát telepítenek oda, ami idővel jelentékeny termést fog adni.

1 kg-r. Szmirna pamut
P 7.—
Benuátsnál

x Háboru van a nagyadók között. Békét terem s nyugodtan rádiózhat, ha Mayer Emil okl. gépészmérnök laboratóriumához fordul. Átalakítások, javítások mindenféle készüléken. Legolcsóbb bizományi lerakat. Debrecen, Burgondia 15. Telefon: 15-79.

— Felhívás! Aki lakóhelyén, vagy másutt, nem készpénzfizetés, hanem természetbeni járandóságok (élelmi és egyéb fontos szükségleti cikkek) ellenében kész volna képzettségének megfelelő irodai, üzleti vagy külső alkalmazást vállalni, avagy tanult szakmájába vágó ipari munkát — tartós szerződés alapján — végezni, küldje be azonnal rövidre szabott írásbeli jelentkezését „Országos Szövetkezet“ jellegűre Borényi Irédetű tróadálához, Vasvár. Saját nevére megcímezett kettőfilléres bélyeggel ellátott válaszboríték melléklendő csupán, egyéb semmi! További utbaigazítás díjmentes!

— Juhász Géza előadása olvasmányainkról. A közművelődési könyvtár igazgatóságának felkérésére holnap, pénteken délután 5 órakor dr. Juhász Géza irodalomtörténetész napi olvasmányainkról tart előadást a Déri múzeum dísztermében. Juhász Géza a közművelődési könyvtár magyar irodalmi anyagából állítja össze napi olvasmányainkat és ajánlja, hogy mit olvasson a közönség. Ezzel kapcsolatban arról is szólni fog, hogy hogyan olvasson, hogyan bányon a könyvekkel. Juhász Géza előadására belépődíj nincsen. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

Nagyon szép d'vafos bluzok
P 3⁹⁰
Benuátsnál

— Nagy róka vásár Barkónénál, Színházjárá.

— A Kerekestelep és Környéke Polgári Olvasókör f. hó 26-án, vasárnap este fél 7 órai kezdettel műsoros táncestet rendez. Egy háromfelvonásos énekes népszínmű kerül színre, melyet a telep jónévű vígalmi csoportja ad elő. Zenét a közkedvelt Boross Gyula és zenekara szolgáltatja.

— A Mester uccal egyházközség csütörtökön d. u. 6 órakor bibliórát tart, melyre az egyházközség és társ egyházközség tagjait szeretettel hívja és várja a vezetőség.

DUGULÁS

és aranyeres bántalmak, gyomor és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc József“ keserűvíz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések bebizonyították, hogy a Ferenc József víz alhási megbetegedések eseteiben gyorsan és mindig enyhén hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— A SZEFEHE táncestély felülfizetése. A SZEFEHE húshagyókeddi estélyére a mai napig a következő felülfizetések érkeztek be: v. Dobó István 5, Kulcsár Dezső 5, dr. Nagy Endre 5, dr. Probstner Arthur 5, dr. Tankó Béla 3, dr. Baranyai Béla 10, dr. Sz. Kun Béla 10, dr. Nizsalovszky Endre 10, dr. Teghze Gyula 5, dr. Marton Géza 5, dr. Bozóky Ferenc 5, dr. Ruffly Varga Kálmán 5, dr. Kulin Imre 10, dr. Zalay János 3, dr. Barch Jenő 3, dr. Balogh Gyula 5, lovag Vidoni János 5, vitéz dr. Erdev János 5, dr. Mikler Rezső 20, dr. Székely Ferenc 5, dr. B. Soó Rezső 5, dr. Hutirav József 5, Nemes Dénes 2, v. Bartha László 3, dr. Benkő Géza 4, dr. Wajlich Oszkár 3, Ludány Miklós 5 és Városi Hírelítéletet rt. 10 P.

— Megloptak egy vásári árust a vonaton. Alaposan megkároztatták az éjszaka a vonaton Salovics József budapesti vásári kereskedőt. Egy hatalmas csomagban árust hozott magával, hogy azt Debrecenben értékesítse. Utközben elszenderedett és mire felébredt, a csomagja eltűnt. A debreceni állomáson feljelentést tett az őrszobán a tolvaj ellen. A nyomozás megindult.

— Az országúti fák vandál pusztítása miatt a dorogi és nánási csendőrség megerősítését kéri az alispán Ráó István alispán a hozzáérkezett panaszok folytán megkereste a csendőrpáncsnokságot, hogy a dorogi és nánási csendőrség létszámát szaporítsa és így elejét vegyék annak a vandál pusztításnak, amit a dorogi országúton kiültetett fákban elkövetnek.

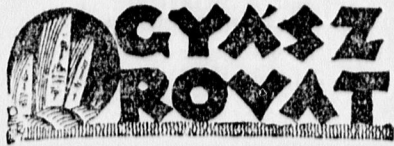
— Hirdetmény. Értesítem az érdekelteket, hogy a Mikepércsi Vadász-társulat Mikepércs község határában levő vadászterületén kártékony és ragadozó állatoknak méreg által történő pusztítására kér engedélyt. A 23542—1895. és a 16086—900. B. M. sz. rendeletek alapján felhívom az érdekelteket, hogy — amennyiben a szándékolt mérgezés ellen kifogásuk volna — észrevételeiket a közhírré tételtől számított 8 nap alatt Mikepércs község előjáróságánál vagy a városi elsőfoku közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. sz. fsz. 46. sz. szoba) jelentsék be. Polgármester.

— A Madárvédelmi Egyesület előadó ülése. Ma vannak a természet és madárvédelmi előadások a Déri-muzeumban. Előadók: vitéz Tikos Béla főtitkár, aki a kultúra befolyása a növény- és állatvilágra cím alatt tart előadást. Utána dr. Nagy Jenő ü. v. alelnök az olaszországi madárfogás és evés szokását ismerteti. Mindkét előadást vetített képek kísérik. Belépődíj nincs. Kezdeté fél 6 órakor.

Tavaszi divat szövetek
már 1⁴⁰-től
Benuátsnál

x Ismert szép kivitelű fényképfelvételeinek árát lényegesen lezállította Berzékli, Plac 28.

— MENYASSZONYI, gyermek, családi képek legnagyobb kivitelben készülnek LIENER BELA fényképész műtermében. Csapó u. 1. L.

Nagy Mihály nyugalmazott MÁV fűtő életének 50. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető szertartásterméből a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. A temetést Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Somogyi Sándor MÁV főkalauz temetése a beállott rossz időjárás miatt 23-án, csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető 2a. számú szertartásterméből. A gyászoló család.

NAGY RÉSZVÉTELETT TEMETTÉK EL JUHÁSZ ANTALT, A DTE ELHUNYT TORNÁSZÁT

Kedden délután helyezték örök nyugalomra Juhász Antalt, a DTE tifuszban elhunyt kiváló tornászát. Az itéletidő dacára a DTE szűzfői gárdával vonult ki Steinfeld István elnök, kormányfőtanácsos vezetésével. A reprezentáns hölgytornászcsapat nevében Kulcsár Izabella testnevelési tanárnő kék-sárga szalaggal díszített iholyacsokrot helyezett el négy hölgytornász társával együtt a koporsóra, míg a férfi tornászgárda kék-sárga szalagos babérszalagját Steinfeld István és Schmidt Gyula testnevelési tanár helyezték el a ravatalra. Gyönyörű, mindenkit a lelke mélyéig megható bucsuztatót mondott Mezey Béla lelkész, a sportpap, majd Steinfeld István elnök a DTE tagjai nevében vett könnyes szemekkel bucsút a tornászgárda eltávozott kedvencétől, akinek az emlékéért a DTE tagjai mindig meg fogják szívükben őrizni.

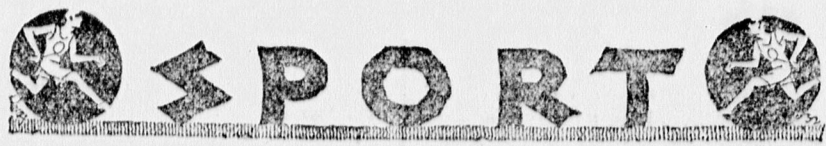
A szerda esti tornatréníngben megható jelenet játszódott le a DTE tornacsarnokában. Az utolsó szám a parterregyakorlat volt, melyben felsorakoztak a csapat akrobata ügyességű tagjai. A sorban egy hely üresen maradt, a Juhász Anti helye. A csapattal szemben sorakozott fel a mintegy 150 főnyi atléta és tornászgárda. Schmidt Gyula vígvázott vezénylet, de a mások oly érces hang most megcsuklott a meghatottságtól, amikor Juhász Anti elárult helyére rátekintett. A feszes vígvázban álló tornászgárda előtt az elnökség megbízottja emlékezett meg meleg szavakkal az elhunyt bajtársáról, majd megindult a tréning — hang nélkül.

A DTE tornászgárdája március 25—26-án az országos tornászajnoki versenyen feketefátyolos kék-sárga pajzsot fog dresszén viselni, hogy külsőleg is jelét adja gyászának.

BELŐTTEK A SZOMBATHELYI LELKIGYAKORLATOSOK KÖZÉ

Szombathelyről jelentik: A szombathelyi ferences rendházban már napok óta folynak a lelkigyakorlatok. Tegnap este egy lövés dördült el a reniház előtt és nyomban ablakesőrömpölés riasztotta meg a lelkigyakorlatos hívőket. A teremben nagy pánik támadt. A jelenlevő hölgyek tjejt meneküléssel tolongtak az ajtó felé, de a szentbeszédet tartó P. Scheirich Bonaventura ferences atya megnyugtatta a rémildőzőket. Az esetet azonnal jelentették a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást az ismeretlen merénylet ellen. Később a terem mennyezetében a golyó nyomát is megtalálták.

— A kályhás szakosztály ma, csütörtökön este pontosan 6 órakor tisztújító ülést tart az ipartestületben, mely másodszori összehívás lévén, a megjelentek számára tekintet nélkül határozatképes lesz.

„Szadista” módon viselkedett e Boronkay bíró a Bocskai mérkőzésen?

A debreceni törvényszék elrendelte a bizonyítást.

Érdekes sajtópert tárgyalta szerdán délelőtt a debreceni törvényszék dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa. A sajtóper szoros kapcsolatban volt azzal a futballbajnoki mérkőzéssel, melyet a múlt ősszel vívott a Diószegi úti pályán a III. ker. FC csapata a Bocskai csapatával. A mérkőzés halhatatlanul izgalmas és durva volt s a közönség hangosan tüntetett a mérkőzés bírójára, Boronkay Gábor ellen. A játék végén egyesek inzultálni akarták a futballbíró, mert őt okolták a meccs eldurvulásáért és Vincze Jenő súlyos megsérüléséért.

Erről a mérkőzésről az egyik debreceni lapban Thury Levente lapszerkesztő hosszabb beszámolót írt, melyben kemény kritikával illette Boronkay Gábort. A cikkíró szerint a futballbíró igazságtalan ítéletei fosztották meg a Bocskait a pontoktól s az ő lehetetlen működése okozta a játék eldurvulását. Thury Levente ebben a cikkében többek között szadistának nevezte Boronkayt, aki kiengedte kezéből a mérkőzést és elnézte a III. ker. FC részéről a legdurvább faultokat.

E cikk miatt Boronkay Gábor sajtó utján elkövetett rágalmazás és becsü-

letsértés vétsége címén feljelentette Thury Leventét.

A szerdai főtárgyaláson Thury Levente kijelentette, hogy a cikket ő írta és vállalja érte a felelősséget. Tanukkal kívánja igazolni, hogy Boronkay igazságtalanul bíraskodott és szadista módon viselkedett a pályán. Erre vonatkozóan a vádlott kérte a valódiság bizonyításának elrendelését.

Boronkay Gábor nem jelent meg a főtárgyaláson, hanem helyette dr. Kocsi Gábor ügyvéd, mint a főmagánvádló képviselője tette meg észrevételeit. Kijelentette, hogy nem ellenzi a valódiság bizonyítását, ugyanakkor azonban ellenbizonyítást kért a erre vonatkozóan több tanút jelentett be.

A törvényszék helyet adott egy a vádlott, mint a főmagánvádló indítványának s elrendelte a bejelentett tanúk kihallgatását. Ugyanakkor azonban kötelezte a főmagánvádlót, hogy 15 napon belül 280 pengőt helyezzen bírói letétbe, mert az ő tanúi Budapesten laknak s így azoknak költségeit a főmagánvádló tartozik viselni. Ezután Jeney tanácselnök a főtárgyalást elnapolta.

Budapestről Takács János
divorciációs és orvosi specialista
Izlelét Debrecen, Bathányi uccá 4. szám alá helyezte.
Című szennzőcsok.

KEVICZKY RUDOLF GYÁSA

Súlyos csapás érte Keviczky Rudolfot, a Bocskai szimpatikus futballistáját. Édesapja Budapesten 81 éves korában elhunyt. A mélyen sujtott futballistát számosan keresték fel részvétnyilatkozataikkal.

A HÓVIHAR ELMARADASSAL FENYEGETI A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEKET

A hatalmas hóvihár következtében hatalmas hótakaró borítja a debreceni futballpályákat, köztük a DVSC pályát is, amelyen pedig vasárnap négyes bajnoki mérkőzést akarnak lebonyolítani az amatőrök: DMTE—DEAC, DTE—TSTÜL, DVSC—KSE, PMÁV—DKASE csapatai között. A pálya azonban egyelőre hó alatt van és ha az időjárás nem változik, úgy a mérkőzések valószínűleg elmaradnak.

AZ ATLETIKAI KERÜLET KÖZGYÜLÉSE

Vasárnap tartotta meg a Magyar Atlétikai Szövetség keleti kerülete folyó évi tisztújító közgyűlést az egyetem olvasótermében. A MAS központját Sáfár Ferenc központi vidéki bizottsági elnök képviselte, azonkívül nagy számmal voltak az egyesületek képviselői és a tisztikar, tanács és intéző bizottság tagjai is. Az új tisztikar megválasztása mely a múlt évvel majdnem egyező, egyhangulag történt. Megállapították a folyó évi verseny időpontját és a költségvetés keretét is. A megválasztott új tisztikar a következő:

Diszelnök: Demény Géza altábornagy v. dandárparancsnok és vitéz Siposs Árpád altábornagy. Elnök: dr.

Buffy-Vargha Kálmán felsőházi tag. Társelnökök: Ady Lajos tanker. kir. főigazgató, dr. Milekker Rezső egyetemi ny. r. tanár, dr. Haendel Vilmos egyetemi ny. r. tanár, Varga László szolnoki műhelyfőnök. Ügyv. elnök: Zsákai József rendőrkapitány. Alelnök: Székely Adorján gyógyszerész. Előadó: Hadházy Géza városi tiszt. Jegyző: Ballán József tisztv. Pénztáros: dr. Iszoly János katonai tisztviselő. Ellenőr: Dakó Kálmán titkár. Ker. szakfelügyelő: Hadházi Dezső egyetemi és reáliskolai testnevelési tanár. Ker. képviselő: Stolp Ödön gazdasági akadémiai tanár. Tanácsagok: vitéz Bartha László tábornok, v. dr. Bessenyei Lajos ref. gimn. igazgató, v. Boskó Mihály rendőrfelügyelő, v. Csánky Adorján polgármester, igazgató, dr. Darkó Jenő egy. r. tanár, v. dr. Erdélyi János gazdas. dr. Ferenczy Károly MTI igazgató, Greiner Vilmos kereskedelmi igazgató, dr. Karl János kath. gimn. igazgató, Kiszely Árpád fa- és fémiparisk. igazgató, Krámer Gyula MÁV műhelyfőnök, dr. Kreiker Aladár egy. tanár, Majerszky Béla számvevő, dr. Tóth László főjegyző (Nyiregyháza), Szarukán Sándor bankigazgató, dr. Székely Ferenc állomásfőnök, ifj. Tóth Pál építész, Veres István igazgató, Zalay János reálisk. igazgató. Az intéző bizottság tagjai: Arady János mérnök-számadós, Auer Kálmán r. k. gimn. tornatanár, Ákos Károly őrnagy, Kerekes Géza áll. főnök (Püspökladány), Márkus Imre (Szolnok), ifj. Mihalovits Jenő gyógyszerész, Németh Gyula máv. főtiszt (Szolnok), dr. Sajó László ügyvéd, Somorjay László tanár, Schmidt Gyula testnevelési tanár, Schweitzer Péter számadós, Szabó Lajos máv. ir. tiszt, vitéz Tóth Ferenc mérnök, vitéz Váry Sándor ref. gimn. testnev. tanár, vitéz Vidovics Ferenc. Pótagok: Bácsi Péter (Hajduböszörmény), Kiss Antal (Berettyóújfalú), Neubauer Andor (Nyiregyháza), Rónai Béla (Török-szentmiklós), Nagy Kálmán művezető.

Ami a természetet elmulasztóit,

azt fűzünk és melltartóink raffinált szabása pótolja. A legerősebb alakot is csinosná varázsoljuk új párisi Princress-fűzőnkkel és melltartóinkkal a Goldstein Karolin cégénél, Miklós-u. 5., Apolló mozi után. Fióküzlet: Budapest, Váci-u. 37

A NYUL HELYETT A HAJTÓT LŐTTE MEG

A múlt télen hajtóvadász volt Hajduböszörményben a városi erdőben. A hajtóvadászaton részt vett H. Varga Sándor városi pénztárnok is, aki igen jó vadász hírében áll. Mikor a hajtók a vadászok felé kezdtek hajítani a nyulakat, H. Varga célba vett egy nyulat és elsütötte fegyverét. A következő pillanatban az egyik hajtó, T. Nagy József számos feljajdult s a kezéből kibugyant a vér. Kiderült, hogy H. Varga a nyul helyett T. Nagy Józsefbe lőtt.

Az ügyesség súlyos testisértés vétsége miatt emelt vádat H. Varga Sándor ellen, akinek ügyét szerdán délelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék dr. Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa. A vádlott elmondotta, hogy a hajtóvadászaton T. Nagy mindig a hajtókörben mászkált s ő többször rá is szólt, hogy hagyja el a kört, mert baj történhet. Szerinte a sértett vigyázatlansága okozta a balesetet. A tanuk a vádlott vallomását igazolták. A bíróság végül is bűncselekmény hiányában felmentette H. Varga Sándort a gondatlanságból okozott súlyos testisértés vádjára alól. A felmentés ítélet ellen a sértett fellebbezést jelentett be.

LE AKART SZÁLLNI A SZEKÉRRŐL, ELKAPTA AZ AUTÓBUSZ.

Tegnap hírt adtunk arról a súlyos gázolásról, amelynek áldozata Dorogi Károly 13 éves mipepérsi gyerek volt. A királyi ügyészség részéről dr. Prenezberger Jenő vizsgálóbírói elnök és dr. Mező Sándor ügyészségi elnök, míg a HÉV részéről Horváth Ferenc intéző szálltak ki a helyszínre. A vizsgálat megállapította, hogy az autóbussz soffitjét, Rucza Jánost nem terheli felelősség a szerencsétlenség előidézésében.

Az eset egyetlen szemtanuja, Nagy József esendőrőrmester, aki szerint a gyerek le akart szállni a szekérről, azonban a lába a szekér felhágó vasában megakadt és több méteren keresztül hiába igyekezett magát kiszabadítani. A soffit szabályszerűen előzött, de a gyerek csak az autóbussz oda érkezésének pillanatában szabadult ki és a lendülettel hátra tántorodott. Az autóbussz sárhányója elkapta és a uttestre dobta. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért a soffit nem terheli felelősség, ezért az ügyben a további eljárást beszüntette.

A gyerek állapota különben mára annyira javult, hogy élethen maradásaához minden remény megvan.

Születések: Vincze János fm., fiu János, Balázs Sándor kereskedősegéd, fiu Csaba, Radácsi Ferenc npsz., leány Irén, Kapi Gyula kataszteri tisztviselő és 1 törvénytelen ujszülött.

Halálozások: Özv. Harsányi József-né Böszörményi Erzsébet ref. 64 éves, Dobozi bérház. Bucsa György ref. 78 éves, Báthori u. 28. Varga Balázs ref. 82 éves, Lónyai u. 13. Nező Sándorné Vágó Mária ref. 23 éves, Szakoly.

Kimondottan elsőrendű 2 éves vá-
gású színhasábfából aprított tel-
jesen

száraz tölgysfa

legalább 5 q vételnél

P 3'20

Probászka és Társa

Bethlen u. 44. Telefon 11—61.

TERMÉNYTŐZSDE

Levélirőzlet: Buza: március 14.11, május 13.80—82, október 12.18—19. Rozs: május 7.58—59, Tengeri: május 7.61—63, július 8.01—02.

Készirőzlet: Buza: tiszai 77 kg 14.80—15.10, 78 kg 15.00—15.25, 79 kg 15.20—15.40, 80 kg 15.35—15.60, rozs 7.45—7.55, tak. árpa I. 9.80—9.90, sórárpa 10.50—11.00, zab I. 8.80—9.00, korpa 6.15—6.25.

Piaci árak

ELŐBAROMFIÁRAK

Pulyka, sovány drb 4—7 P, kövér kg 80—90 fillér, liba, sovány drb 5—7 pengő, kövér kg 140—150 fillér, kacsa, sovány drb 250—350, kövér kg 120—130, kappan 250—300, kakas 150—200 tyuk 200—250, jérce 150—200, csirke, sütnivaló 150—200 rántanivaló 60—80 tojás 5—6 fillér.

TEJTERMEKEK

Teljes tej 14—16, főlőzött tej 10—12, tejföl 80—100 fillér literje, vaj, csemege kg 280, fűz 220—240, tehénturó 40—50, juhturó 160—200 fillér különként.

HALPIAC ÉS KERESKEDELEM

Harcsa 180—300, Ponty 120—140, csuka 140—160, kárász 60—130, márná 140—180, sülfogás 300—320, csik 50 fillér kg-ként.

LEŐLT BAROMFI

Bőrös liba kg 180, libahus 160, libaszir 280, libamáj 600—800, libatepertő 260, füstölt liba 280—300, bőrös kacsa 180, kacsahus 160, tyuk 180 fillér kilogrammonként.

HIRDETMÉNY.

A Hadházi ut és a Nagyerdő között elterülő cca 42 kat. hold területű legelőterületnek a f. évi legeltetési

idényre bérbeadására 1933 március hó 30-án délelőtt 9 órakor a városháza tanácstermében nyilvános árverést tartok.

Kikiáltási ár az egész terület után az egész legeltetési idényre 600 pengő.

Részletes árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál (városháza magasszobán) 14. számú szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Gazdasági tanácsnok.

HIRDETMÉNY.

A tavaszi haszonállatvizsgálat tárgyában kiadott 98540—1932. F. M. sz. rendelet értelmében értesítem azokat az állattulajdonosokat, akik lovaikat a f. hó 1—22. között megtartott haszonállatvizsgálatra bármely okból elő nem vezették, hogy az elsőfokú közigazgatási hatóság f. évi március hó 31-én d. e. 8—10-ig Baromvásártéren a belsőségi, valamint a Bellegelő és a közeleső tanyákon,

április hó 5-én d. e. 8—10-ig a halpi csárdánál az összes erdősegek,

április hó 4-én d. e. 8—10-ig a látóképi csárdánál a Macs, Macs-ujosztás, Ondód, Cuca, Nagy- és Kishegyesen,

április hó 6-án d. e. 8—10-ig a Szoboszlói uti II. sz. utkaparó háznál a Kis- és Nagyszepes, Ebes és Bellegelő lakó állattulajdonosok részére pótlóállatvizsgálatot tart.

Felhívom az érdekelteket, hogy a

tavaszi haszonállatvizsgálatra még elő nem vezetett állataikat a fent megjelölt helyekre feltétlenül állítsák elő, mert ellenkező esetben a hatóság ellenük a kihágási eljárást megindítja.

Dr. Vass Károly
tb. főjegyző.

Az egész város az UNIO műterem 1 pengős csodaszép képeiről beszél!

Svefts-bérbház, Plac 43, az udvarban. Fényképtelvények mindennap este 7-ig.

Amatőr munkák legolcsóbb speciális kidolgozása az „UNIO” laboratóriában.

Állandóan friss fotóképek raktára.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyujt felvilágosítást.

APRÓHIRDETESEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88.
szám
nyujt felvilágosítást.

Az apróhirdetéseket díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági, kereskedelmi, ipari apróhirdetéseket és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetéseket csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban, Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérbház) tudhatók meg.

Levelezés

Szerelmes Ön?

Levélpapír mappákat igazi elsőrangú minőségben 50 filléres egységárakon szerezheti be Springer könyv, papír, fényképezési szaküzletében. 522 — V. 28-ig

Alkalmazást nyer férj

Jómunkás fodrászsegéd azonnal beléphet, Darabos u. 3. 618

Ház-nestert

Értészethez értőt, keresek családi házba. Jelentkezés városháza, levélár. 623

Üzletszerző

felvétetik pénziárulék és percentre. Patakv ingatlaniroda, Plac u. 34. 635

Ügyes

kifutó fiú felvétetik. — Bösztörményi ut 52. fűszerüzlet. 640

Alkalmazást nyer nő

Rendszeres bejárónőt azonnalra fel veszek. Barna ucca 15. Emeltem 622

Belátóleány

kerestetik. — Patakv. Plac ucca 64. 636

Flatal

bejárónő kosztal egész napra felvétetik. Erőss Lajos ucca 14. 632

Gazdasszonyt

keresek vidéki tanyára április elsejére. Csak olyanok jelentkezzenek, akik benkosztos családok részére főzri, kenyert sütni jól tudnak és a baromfiak, pulykák nevelését, gondozását különösen értik és szeretik. Cím a kiadóhivatalban. 620

Kifutó

leány felvétetik. Szent Anna 6. Fazekas. 631

Oktatás

Naményi

Gyors- és Gépiróiskolában felnőttek kiképzése. Államérvényes bizonyítvány. Olesó tan-díj. Plac u. 26-b. Gambrius átjáró. 1382 — IV. 3-ig

Vegyes

Teava

pasztőrözött tejből készült, mindig friss, 10 dg-os csomagolásban ismét kapható. Cím a kiadóhivatalban. 1198 V. V.

Ajánlat

Gazdasági vetőmagvak kaphatók Deutsch Albert és Fia magkereskedésében. 479-IV. 12-ig

Tégla

száraz, frissen égetett bármilyen mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon sz. 23-18. 1701 30-ig

Lakást keres

Egy üres szobát keresek, — ugyanott intelligens leány urházhhoz elmenne. József kir. herceg ucca 35. Házfelügyelő. 637

Kiadó lakás egy szobás

Kiadó azonnal beköltözhető egyszobás urilakás lezártított bérleti, Telek ucca 13. 634

Kiadó

nagy szoba gyermektelen házaspárnak, vagy intelligens magános nőnek. Rákóczi u. 11. 626

Kiadó lakás két szobás

Olesón kiadó május 1-re az Arpád tér 47. sz. alatti 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel és üzlet-helyiséggel. 418

2 vagy 3 szobás uccai lakás

kiadó Csobanai 32. 605

Svefts

bérbérlésben előnyös feltételek mellett május elsejére kettőszobás lakás kiadó komforttal 639

Svefts

bérbérlésben május elsejére kettő, három és négyszobás lakások már most lekötethetők igen előnyös feltételek mellett. 638

Kiadó lakás három szobás

Kiadó lakás. Garay ucca 18. sz. három szoba és komplett felszerelt mellékhelyiségekkel álló lakás 1933 május 1-től. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig és délután 3—5-ig. Értekezni lehet Simonyi ut 4. Tel. 30—99. 1908

Háromszobás

komfortos uccai lakás központi fűtéssel a Bika-bérbérlésben májusra kiadó. 387

Uccai

háromszobás, fürdőszobás lakás mellékhelyiségekkel májusra kiadó. Miklós 18. 598

Átadó lakás.

3 szobás, fürdőszobás, főuccai garzonlakás — hosszabb bérleti szerződéssel átadó, esetleg bitorozva nyárári albérletbe kiadó. Érdeklődők forduljanak — Grósz. Kar u. 19. 607

Uccai

háromszobás parkettes 60 pengőért és kétszobás modern lakás 42 pengőért kiadó. Késes ucca 8. 627

Kiadó

3 szobás lakás május, esetleg június 1-re. Kosuth u. 22. 630

Butorozott szoba

Butorozott szoba a központban. — két személyre rövid időre is kiadó. Alkalmos vidékieknek, kik a hővizet igénybe akarják venni. Arany János u. 56. sz. Újabb épület, — balra első lépcső. 564-III-21-25.

Élelmiszer, ital

Országiszerte ismert Ceglédi Bortermelők Szövetkezete Varga ucca 10. szám alatt termelői kimérést nyitott, ahol literenként nyílt edényekben jömi-nőségű természetes termelői borokat lehet beszerezni. 633

Ingóság eladás

Nappali szoba és ebédlő butorberendezés rendkívül finom kivitelben, jó állapotban olesó áron eladó Ferenc József ut 34. II. emelet 10. sz. alatt. Megtekinthető délelőtt 3—5 óra között. 439

Egy

jókarban lévő karika-hajós Singer varrógép olesón eladó. Dégenfeld tér 7. 624

Eladó ház

Sarok u. 12. számú ház eladó.

Gazdasági termények

Eladó

20 kup csutka és fajtások. Hajnal u. 11. sz. 621

Lucernamag

természetes arankamentes kapható termelésnél, Kossuth ucca 54. 629

Eladó ház hely

Széchenyi

ut 1. számú telek parcellázva is eladó. Érdeklődni lehet dr. Debreczeni, Király u. 4. 1-21-IV-ig.

Eladó föld

Macson

36 és félholdas tanyabirtok őszi vetéssel és szántással azonnal átadó. Értekezhetni Fényes ügyvédek irodájában, Plac ucca 75. 625

Eladó állatok

Élőbarány

szombaton délelőtti átvételre előjegyezhető. Kossuth ucca 54. 628

Feladás szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.